

העולם הזה

שליחו של דויד בן-גוריון לבורמה ולאירופה

הנאסע: מחשבה דיון

בפנים חגליון:

הסיפור המלא
על המשבר
בממשלה



אלא ללחץ את ידי בתום הנאום שנשמע, כמדומני, בקהילה מרובה. אבא קובנר, עין החורש כתב מדור אנשים, שנגע בכוכבים, נופל עד עפר על שלא הבין נכונה סיפור שנמסר לו על ידי אחד ממשתתפי המסיבה.

שמחתי לקרוא בעתונכם (העולם הזה 1052) את ביקורתכם החיובית על קובני סיפורי "נשר אבוב" אולם בסוף רשימתכם מפרטים כמה פרטים ביוגרפיים שאינם מתאימים למציאות. כל הסיפור על מסיבה זו, שהיתה כהעיתות והמיוחסות באיסוף זה, שהתעצרה כולה ויבשה אל היתדות רק לפני דורות מספר" אמנם אינו מצוי מהי אצבע: הוא מובא באחד הסיפורים בקובני, אולם הוא אינו אלא סיפור. האמת היא, שאני יליד כלוקי שביוון, משפחתי יבשה שם כמה דורות, ומשפחתי לא התגורר אש בהם ומשום כך לא היה לו צורך להחזיר ליהדות. מלבד זאת באצילי הילתי מספר גדול, יהודה שגילה נע בין פלוגה לגדוד צבאי.

דוד א. רנקני, תל-אביב

בעיות מיעוטים

מיד אחרי הסולחה בכפר קאסם, התחיל סנחל מס ההכנסה למתורוע בתוך הכפר. מהאיש הראשון אליו נישן דרש הוא לירות ללא שום ערעור. האיש, שלא היה לו סכום, ביקש מהמנהל לחכות עד שיהיה יבוע, אחרי שיקבל את חלקו מירושת בנו ההרוג, השווה 700 ל"י. המנהל הסכים לחכות. עכשיו, אחרי שישלמו את המעצות לנעמי כפרקאס, בטוח שאישי הכפר יישלמו את כל המגיע מהם לסם ההכנסה. קאסמאי, כפרקאס

אם רשימי רצה לעשות טובה לשכולי קרי בנות כפר קאסם היה כדאי לו להכיר יי-יכולים את קהילתי שהוצבו בכפרי המי שולש הרבים ואשר, כפי שהתברר לאחרונה, נמנעו מלשלם את פקודת הארלה ורחמי. בחורים אלה יש להתנאות בהם ולהעלות את אנשיהם על גס. הם ראויים להערה. אליאס מועמר, ירושלים

האח רוברט, כך קוראים לו תלמידו השמינית בבית-הספר היידי למגור טרה סנטה בצורה -- מקיים פעילות גזענית בעת השעורים. אח אמריקאי זה, שייך לי ערה הקתולית, בו תלמידים ומכנה אותם, בין השאר, "ערבים מלוכלכים". פעם אחת ניסה להוכיח את עליונות עמו על ידי השוואה בין הנעל האמריקאית לצורת הנעל שנועל הערבי. כתוצאה מיחס בווי זה הכי ריוו תלמידו השמינית "שבתה" שעורה נמי שכת, אני סבור שיש לפקח על העטלפים האלה. כדאי להם לדעת שהם נמצאים בי נצות שבישראל, ולא בליטל רוק.

זוהר חלאק, מורה ערבי, נצרת

כתבותיכם האחרונות, על רשת ההברחה שנתגלתה בחיפה ועל נישאים פליליים אחי רים, העירו על שיפור ניכר בטיפול בטשח הפלילי בעתונכם. אולם בכתבה האחרונה על משיפט רוצי ד"ר קסטנר כתבתם כי כאילו המפקח משה כ"ץ הכניס את המילים "לפגוע בד"ר קסטנר" לתוך ערוותו של דן שמר. למעשה ציטט המפקח כ"ץ בטעות את שמר. כאילו אמר מילים אלה בתוך דו"ח זיהוי מקום הפשע, שהגיש לאחר הסיור שוטר, תל-אביב

עסקי ספורט

קראתי חשופע בעתונים "ההתאחדות ה" כדורגל כינסה מסיבת עיתונאים כדי להכריז חיים את מה שכתב בגיליונים על הנעשה בתוך ההתאחדות. האם אין לאנשים אלה כל בושל? רק בישוע שעבר חודשיו כי עברו לסדר היום על האשמותיכם, והנה הם מכניסים מסיבת עיתונאים.

הנני מודע לכך שיש להם חוקים שהיה לי איזה קשר שהוא עם הסכמים שמר מפיקים היה צריך לקבל בעקבות הכאת כדורגל הכדורגל פאלקס.

אגון פולק, רמת-גן

התברכות של שיע נלור, בכתבתו על המחקר נגד לניה (העולם הזה 1055) עור ברת כל נבול. אם לפי הנדרת שיע, לניה היא קבוצה ביונית בכדורגל, אזי אנחנו לא יודעים מהי מכלי תל-אביב.

יעקב צייזיק, מנחם סלביצקי, חיפה

נפש אחרי החלומות

אודה לכם באם תואילו לפרסם את הרברים הבאים: א. לפי בסיסית הבסיסה לי הנחלת הי תיאטרון תאמרי חופשה של חודשיים ימים על מנת שאוכל להנפח מן האמנים שהיה כורר בבצוע תפקידי ב, נערת החלומות, מחזה המוצג מדי ערב בעברו זה 140 פעם, וזאת ביהוד מאחר שטלצתי לשחק שבעות מספר על אף היותי חולה. ב. לפי דעת חברי הנחלת התיאטרון הי תאמרי, ואנכי תמימת דעים שהם, יש תיאטרון "הקניית עצירות היכולות לצעזע את תפקידי הסנדלרית בהצלחה רבה, ועל כן הוכנסה לי אותה חופשה עם סיום הצגת "נערת החלומות", ומאידך שוחררתי מי תפקידי הסנדלרית. ג. טוב מאלו כי לאחר חופשתי אחזור לעבודה הכדירה בתיאטרון. חנה מרון, תל-אביב

אויבי העם

קראתי את תוכנת המערכת שלכם על פרשת החסיפה (העולם הזה 1055), וקיבלתי עידוד רב. נוכחתי לדעת שקיים כוח עצום, אשר יש ביכולתו להמשיך ולהתמודד עם אנשי העולם התחתון הלוכשים איצטלה של אישי חוק וסדר, הפוחדים לזכות את עצמם ובכך מעמידים את עצמם כאנשי מחתרת. פעולתם כלפיהם היא פעולת מחתרת הי חותרת לקראת כלים, מחתרת אשר, היר השחורה" היא היסמא ההולמת את פעיר לותיה.

הרשו נא לי לצטט קטע מתהילים ההולם את המצב בו אתם נתונים: "הסתירני מסור מרעים מרגשת פועלי און: אשר ישנו כחרב לשונם דרכו חיצה דבר מר: לירות במס תרים תם פתאום ידור ולא יראו: יחזקו למו דבר רע, יספרו לסמוך ולא יספיקו אסרו מי יראה למו: יחפשו עולות המנו חפש סהפיש וקרב איש ולב עמוק: ויום אלוהים חץ פתאום היו מכותם: ויכשילמו עלימו לישנם יתנודדו כל ראה במ". יצחק בריכובא, ירושלים

עם מלחמת המיטטר ננדרם, שילוחה אליכם ברכתי. אל פחד, אמנם הדרך שבחרתם לי עצמכם היא מליאת משכולים, אולם העם מודהה עם מאבק הצעק נגד הרשל, ומקוה "שכשם שהשמו צה על פני המים תצוה האמת ותתגלה בכל כוחה, כי בנפשיה הדבר. יצחקי רחמים, נוה שלום, נתניה

כנראה שראשי המיטטר יצאו מרעתם, אם החליטו לצרף את עורכי העולם הזה לשיורת אויבי העם, האם לא די להם בכך יגונו ההולכים ומתגלים בכתבי-המשפט במשי פתום נגד שאר "אויבי העם"? אם אפילו התונים שבירי המיטטר נאלצו להודות כי בילב הראשון של המערכת המיטטית נגד עורכי העולם הזה נחלה המיטטרה כשלון וביוון, ברור מראש מה יהיה המי שבו יל בויון זה.

ראובן כהן, תל-אביב

אחרי השביתה

הואיל ויש כמה דברים שמעיקים על לבי



השופט לאם

החלטתי לפנות אליכם ולכפר לכם על המי ציאות הענימה חשורת אצלנו, אחרי הי שבתיה הנרולה באתא. ישנה עכשיו נטיה מצד ההנהלה להוריד לנו את התמורה, שאנו מקבלים בעד פרויו העבודה. הם מי ביאים לכל מכונה מהנדרס יוצור, ומבקשים למנו לחת דו"ח על העבודה. את המיכרות מהנדרס משלפת הנחלה המפעל וברור מהו הדו"ח שהוא חותם עליו. עד היום, למרות ההסכם שהושג בתום השביתה, אין לנו עדיין מועצת ייצור בהשתתפות נציגי הי מועלים.

מאז השביתה חרף הודע להיות גורם כלשהו בעניני העובדים, מי שלא רוצה לעבור שעות נוספות, עצויות לו צרות צרורות. בצורה כזו רוצה ההנהלה להפוך אותנו לעבדים. כל מי שמרבה סוצא את עצמו בריסמה השחורה, אם תפרסמו מכתב זה, אל תדפיסו את שמי המלא. מ.ג. כפר-תא

רק יהודי טוב?

...לא זו בלבד שלא ביכרתם שתיקה למותו של ר' בנימין (העולם הזה 1055) אלא הצגתם אותו כענק, מונח העופר בי סתירה לדמותו הרוחנית. עצם העבודה ש" היה יהודי טוב אלה צריכה להפוך על כך שהוא יציר בעקבות את האינטרסים של העושים לנו.

יצחק י. הללי, ירושלים

שכר מופרים

הופתעתי לקרוא את הסיפור על התקלות שארעו לי בכיולו בסמיכה שבערכה זה מי קרוב בבית הנשיא (העולם הזה 1055). בין שאר דברי, שאמרתם באותו מעמד, אמנם הכנרת את מיל הכוכבים והעפר (מניל מ"ו) אך בהעלותי רמיו זה פתחתי ואמרתי: "הכתוב (ולא המסא) אוסר: אסא זו משהל לעשר וכוכבים, כשהם יורדים" יורדים ער עפר, לכשהם עולים -- עולים ער לכוכבים, ואיש לא ייטעני והרב לא נישא אלי כדי לתקן את דברי

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

רוב איהו

עורך תכנית:

עידן תכנית:

כתב בכיר:

אלי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיון, שיע נלור, יליד גליציה, רויד הירוביץ, רותי ורר, אברהם מרמז, אוסער טאובר, אלכס פשים, מבינה סס, עמוס סיגו, שיטה סרה

העתון הנקרא ביומיו במדינה

לעתונות שהיא עוברת לסדר היום בקשר לגילוי העולם הזה, כינסה ההתאחדות הישראלית לכדורגל מסיבת עיתונאים, בהשיתפות נשיא ההתאחדות השופט המחוזי ד"ר יוסף לאם. מסיבה זו כונסה למטה אחת: להפגין את המרירות נגד ההתאחדות, אחרי פירסומי העולם הזה.

לא היתה זו מסיבת עיתונאים לבירור דבר רים או למתן תשובה. נציגי העולם הזה, שהם המאשימים במקרה הגדון, אפילו לא הוזמנו למסיבה, קראו על קיומה רק למחרת היום. כל מה שידוע לנו על מה שדובר במסיבה זו הוא מה שפורסם בעתור גים אחרים. ומה שפורסם, אינו מהתה תשרי בה מטהרת לגבי האשמות העולם הזה.

העולם הזה

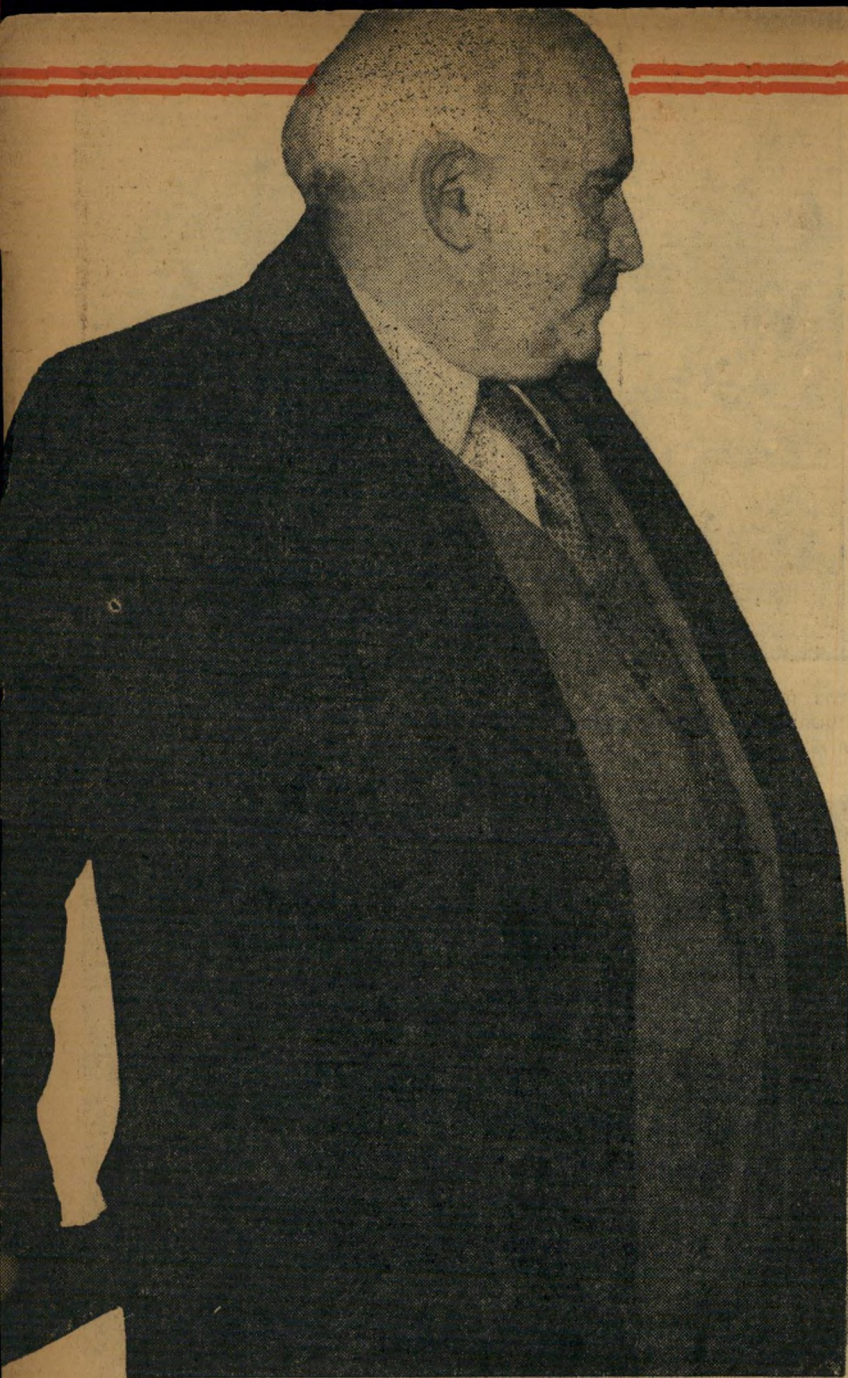


רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 1970 26785, ת. 0. 136. טען למברקים: "עולמפרט" המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה סתם בע"מ, ת"א, סל. 62259. התפא: גוד ספצל וביו, תל-אביב. מחשבת מ"נה מהדאת תוכן המודעות.

22

עתון הפותח במערכת צבורית לשכונת את דעת הקהל בצדקת עמדתו לגבי בעיה מסוימת, יודע כי דרכו לא תהיה קלה. דרושה עבודת הסבר ושיכנוע מאומצת, לפעמים במשך שנים ארוכות, כדי לשנות או להשפיע על דעת הקהל. הדרך היא קשה עוד יותר כאשר המדובר הוא במערכה נגד שחיתות, הקשורה בגילויים הפוגעים במוסדות ובאנשי ציבור. עתון היוצא ל" מערכה מעין זו, יודע שרק לעיתים רחוקות יראה את הפירות החיוביים של פרסומיו. כשעמדנו בפני תחילת פירסום סדרת גיי לויים על המתרחש מאחורי הקלעים של הספורט הישראלי, לא היינו סירונים במ ערכות מסוג זה. ידענו מה תהינה התגובות. אם בכל זאת החלטנו להכנס למערכה הצבורית נגד השולטים בספורט הישראלי, לא היה זה כדי לפגוע בעסקן זה או אחר. רצינו רק לחשוף את ההונחה ו"הקרבן האוכלים בגוף הספורט הישראלי, והופכים אותו לענף מסחרי מופקפק. לא היו אלה גילויים לשם עצמם. מטרם היתה לעורר את הנאמנים שבעסקני הספורט לעריכת סיהור בשורותיהם, לתקוף הלי קויים הפותחים פירצה לגנבים, לפעילות הוגנת אך ורק לטובת הספורט. כשהתחלנו בפירסום, נראתה המטרה רחוקה מאוד.

★ ★ ★
הופתענו לטובה כאשר, כבר אחרי פירסום המאמר הראשון בסידרה, הגיעו לאורינו תגובות מרעישות. דעת הקהל הספורי טאי בישראל התייצבה מיד לצידנו. גילוי העולם הזה הביעו למעשה את מה שחשבו רבבות אוהדי הספורט במשך שנים. אפילו עתונות הספורט, שגזורה מלפגוע בעסקני הספורט, והכדורגל בפרט, תבעה חקירה מידית של האשמות העולם הזה.
ההתאחדות לכדורגל בישראל, עליה נס" בה סדרת הפירסומים הראשונה, מיהרה ל" זאת להתקפת-נגד. דובריה הכחישו את האשמות שיוחסו להם, הודיעו לעתונות שהם עוברים לסדר היום על גילוי העולם הזה. אולם מול דעת-הקהל, היתה מערכת ההתאחדות לכדורגל מערכה אבודה.
עתה, חודש ימים אחרי הפירסום הראשון, החלו לנכוס התוצאות הראשונות של זרע האמת שזרענו. והם נבטו דווקא בשדה הקושר של ההתאחדות לכדורגל.
דברינו לא נפלו על אוזניים אטומות. ההתאחדות לכדורגל, למרות שהתביישה ל" הודות בכך, החלה לתקן כמה וכמה ליקרי ים, עליהם הצביעו חוקרי העולם הזה:
● חוסלו ההזמנות למשחקי הגביע ו" הליגה בכדורגל, ששימשו מקור לאיכזוב לספורט וגניבת כספים.
● חוסלה שיטת מכירת כרטיסים, ש" נותרו מתחרויות קודמות למשחקים חדשים, והובטח מלאי של כרטיסים לכל התחרויות בכל הליגות.
● הוכנסה שיטת המכרזים לגבי עבר דות הגמסרות על-ידי ההתאחדות לכדורגל. בעבר היו עבודות אלה נמסרות כתוצאה מקשרים אישיים, או אחרי תשלום שוחד לנוגעים בדבר. עתה תצא ההתאחדות ב" מכרזים אפילו לגבי מסיבת זכיונות להר" פסח תכניתו לתחרויות כדורגל.
● הוגבר הפיקוח על הנעשה במגרשים ועל סדרי מכירת הכרטיסים.
זה היה רק הפרי הראשון.
★ ★ ★
כשבוע שעבר, אחרי שהודיעה בפירוש



לפני חמש שנים הסתערו אנשי חרות על בנין הכנסת
בהפגנים נגד קבלת החלטה על חתימת הסכם-השילומים
עם גרמניה.
המפגינים הטילו אבנים על בית הנבחרים;
יושב-ראש תנועת החרות הורחק לשה חודשים מהכנסת.
זה היה הכל. ממשלת ישראל קשרה קשרים רשמיים עם
ממשלת גרמניה.
ב-1954 שוב סערו הרוחות סביב הקשרים עם הגרמנים.
היה זה אחרי שנשיא בית-המשפט המחוזי בירושלים
הוציא פסק-דין קטלני
נגד משתפי-הפעולה עם הנאצים, במשפט קסטנר.
הענין צץ בכנסת. הציונים הכלליים,
שותפי הממשלה אותה שעה,
התקוממו בשאלה זאת נגד משה שרת, ראש הממשלה.
הממשלה נפלה.
השבוע שוב הגיעה ממשלת ישראל עד משבר.
ושוב היה הגורם: הקשרים עם גרמניה.
אולם הפעם לא דובר בקשרי-העבר, עם גרמניה של הנאצים.
הפעם דובר בהתקשרויות-לעתיד עם גרמניה של נאט"ו.
היתה זו תוצאה ישירה של דרך-התפתחות הנקראת
מדיניות-החוק של ממשלת ישראל.
כי אחרי שלא הראתה כל יכולת או רצון למצוא את
הדרך הישירה אל המרחב
ואל הכוח השלישי המתגבש וגובר
ואחרי שדחתה בזעם את הצעת הנייטרליות הבינוגשית
שהועלתה על-ידי נשיא התנועה הציונית העולמית
נחום גולדמן, באה עתה הצמרת המדינית
של מדינת ישראל וקוננה:
„אנו במבוי סתום! נקשור קשרים עם כל המוכן לכך.“
והיא הוסיפה: „שום מדינה אינה מוכנה.
„שום גוש אינו רוצה בנו.
„נשארו לנו רק צרפת
— וגרמניה.“
גם שתי אלה לא היו מוכנות לברית חתומה בפומבי
אך הן היו מוכנות להגיש עזרה.
העזרה הצרפתית ניתנה;
עתה הגיעה השעה להשיג עזרה דומה מממשלת בון.
למימוש הבטחות אלה היתה צריכה עתה לצאת
האישיות הישראלית החשובה.

המניבר



שר מפא"י נמיר

זה קרה במקרה. כמו בכל יום ראשון בשבוע, התכנסה הממשלה לשיבתה הרגילה,
במשרדו של ראש הממשלה, ברחוב אבן גבירול 1 בירושלים. סדר היום היה גם הוא
שיגרתי: דו"ח מדיני, כוח הניתן לשרים כמעט בכל ישיבה. הפעם מסרה שרת החוק
גולדה מאיר על הסיכוכים שנוצרו מסביב לעמדה הישראלית, בקשר להעידת נאט"ו.
הרו"ח היה קודר למדי. הוברר כי לא רק שלא תצמח ישועה למדיניות-החוק של ישראל
ולבטחונה, אלא להיפך: האיום בקיצוץ גבולות ישראל ימשיך להטיל את צלו על הבעיה
המרחבית, גם אחרי נעילת וועידת הברית הצפון-אטלנטית. גולדה סיימה את דבריה
ושר הבריאות, ישראל ברזילי, ביקש את רשות הדיבור, להצגת שאילתה. „מה האמת
בידיעה שהגיעה לידי, לפיה עומד — — לצאת לשיחות עם ממשלת גרמניה המערבית?“
שאל. השר המפ"מי לא העריך נכונה את עוצמת תומרה-הנפץ הסמון בשאלה פשוטה זו.
הוא לא ידע כי ברגע שהרים את ידו, החל המשבר.

ראש הממשלה, אשר הסומק שכיסה לפתע את פניו רמז על רוגזו, אישר כי יש אמת
בידיעה. הוא גם מסר פרטים על מהות השליחות, שצויינה על ידו כשליחות ראשונה
במעלה להגברת כוחה הבסחוני של ישראל. מאליו התפתח ויכוח סוער. שרי מפ"ם, אחדות
העבודה, וכן שר הדואר ד"ר יוסף בורג, השר הדתי היחיד ליד שולחן הממשלה, התרכזו
בעיקר על נקודה אחת: האיש הזה לא צריך לנסוע בשליחות זו — אם בכלל יש
לבצע את עצם השליחות.

שעה 25 דקות נמשך הוויכוח. לבסוף הציע בן-גוריון להעמיד את השאלה להצבעה:

לעצם המגמה של התקשרות בסחונות עם מעצמה מערב-אירופית — ולא כל שכן עם
גרמניה. ח"כ יצחק בן-אהרן, המזכיר המדיני של המפלגה, הוסיף נימוק משלו להכשלת
העניין. טען חבר גבעתיים הנמרץ: אילו היה בן-גוריון לפחות משתף את המפלגות
האחרות בדיונים מוקדמים, לפני שהחליט על שיגור האישיות החשובה לגרמניה, יתכן
כי אחדות העבודה היתה רואה עצמה חייבת להביע את התנגדותה רק בחדרי-חדרים.
במצב זה, טען, אין למפלגה כל דרך אלא להוציא את הבעיה כולה לחיכות גלוי לעיני
הציבור.

מאחר שהשליחות ותוצאותיה היו מותנות בסודיות מוחלטת, היה ברור כי פירוש
הצעתו של בן-אהרן: הכשלת השליחות בכוח הפירסום. אף לרגע אחד לא היה ספק
לששתתמים בדיון כי נשק הפירסום הוא הנשק הקיצוני.



שר מפ"ם ברזילי

הידים הורמו: שבעה שרים הצביעו בעד הנסיעה, ששה נגדה, שניים נמנעו. ששת הקולות
היו של שרי כל הסיעות מלבד מפא"י, ואילו מתוך שרי מפא"י עצמה נמנעו שניים.
הענין חוסל רשמית.

אולם הוא רק התחיל. למחרת היום התכנסה בתל-אביב הוועדה המדינית של אחדות
העבודה, בבית הועד הפועל של ההסתדרות. השרים ישראל ברייהודה ומשה כרמל מסרו
דו"ח נרגש על ישיבת הממשלה ועל תוצאות ההצבעה. לא היה ספק כי השרים, ששמעו
את כל הפרטים בסעם הראשונה מפי ביגיי באותה ישיבה, ראו את הענין כחמור ביותר.
חבריהם למפלגה הסכימו אתם. „יש לעשות הכל שהחלטה לא תבוצע!“ קרא ישראל
גלילי, שרי-הבטחון בממשלת הצללים של אחדות העבודה.

השאלה היתה: כיצד נואם אחרי נואם לא הטיל ספק כי אחדות העבודה חייבת להתנגד



מרכז הסערה שני שרי אחדות העבודה ישראל בריהודה ומשה כרמל יוצאים מישיבת הממשלה, שנתכנסה לדון בחשבר. השניים לא נסוגו מעמדתם, למרות כל אימויו של דויד בן-גוריון, התעקשו כי אין מקום להתנצלות.



בשרה ותקיפות שרת החוץ גולדה מאיר ושר האוצר לוי אשכול נראים מהורהרים בצאתם מישיבת הממשלה. במשך הדיונים הדהדה גולדה בתקיפות עם עמדת ראש הממשלה, ואילו שר האוצר הסיף לדרך של פשרה.



תומר ונמנע בצאתם ממשרד ראש הממשלה לא היה ניכר שינוי בגעגועם של שני שרי מפא"י מרכזי נמיר ופרץ נפתלי. רק ליד שולחן הישיבות תמך נמיר בשליחות והשר ללא-תיק נפתלי הביע את עמדתו בהימנעות מהצבעה.

עוד באותו לילה הוכתבה ידיעה לסופר למרחב: הממשלה קיבלה ברוב של קול אחד החלטה עקרונית, המסכנת את קיומה של הקואליציה. אחדות העבודה תובעת כינוס דחוף של הממשלה, לשם רביזיה של החלטה זו.

הידיעה סיפקה כותרת חשובה בעמוד הראשון של יומון המפלגה. אולם היא לא סיפקה את ראשי המפלגה, שרצו לעשות הכל כדי להביא לביטול ההחלטה שנתקבלה בממשלה. הדלפת פרטים נוספים על הפרשה לעיתוני הערב נראתה כמתאימה לכך. הדבר נעשה.

★ ★ ★

„עתה העניין אבוד“

בקצה השני של הורה המפלגתית, קלט מוחו הסייסמוגרפי של ח"כ חרות יוחנן באר, כי אישם בבטן הקואליציה אירעה רעידה תת-קרקעית. הח"כ חריף-השכל החל לחשב את האפשרויות של רעידה זו. חושו הפוליטי המחודד הובילו למטרה הנכונה. הוא הודרו להגיש הצעה לסדר היום של הכנסת, לדיון מידי בשאלת הצטרפותה של ישראל לברית עם גרמניה המערבית.

אותה שעה התכנסה בבנין הכנסת בירושלים ועדת החוץ והבטחון לישיבה שיגרתית, ואילו ראשי שלוש מפלגות הפועלים התכנסו במשרדו של ראש הממשלה, כדי לפתוח בשיחות שתוכננו מזה חודשים רבים, ואשר נועדו לליכון בעיות כלכליות חמורות שהדעות עליהן בקרב מפלגות הקואליציה לא היו זהות. ואמנם החל שר האוצר לוי אשכול בהשמעת נאומו המוכן, על בעיות משק המדינה.

שרי אחדות העבודה ומפ"ם הקשיבו לדברים בקוצר רוח, וכאשר סיים אשכול את הרצאתו והגיעה שעתו של נציג אחדות העבודה לשאת נאום כלכלי, הודיעו ראשי אחדות העבודה ומפ"ם כי אינם רואים כל טעם לקיים דיון כלכלי, בשעה ששרווחות סוערות מסביב לענייני מדיניות החוץ. „הרי כבר פרסמתם הדבר במרחב“, ענה בן-גוריון. „זה עוד לא כלום“, השיב לו יצחק בן-אהרן, „עוד יהיו הדים רציניים למעשה זה.“

תיר כדי מהלך הישיבה קיבל ביגיי הודעה כי עתוני הערב פירסמו בכותרות הראשיות פרטים נוספים מדיון הממשלה. „עתה הענין אבוד“, הפליט בן-גוריון בזעם אימתני. הפירסום, לדבריו, חיבל באופן חמור בבטחון המדינה, וגרם לנטילת הטעם שבשליחות האישיות הידועה לגרמניה.

הישיבה הופסקה וביגיי אץ לישיבת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מטר שם הודעה כי הפירסום הכשיל את התוכנית, ויצאת השליח בוטלה. הועדה קיבלה את ההודעה שר הבטחון, עברה לסדר היום.

★ ★ ★

מפ"ם מתכנסת

לא עבר לסדר היום דויד בן-גוריון עצמו. להיפך: התכנסין המפלגתי החריף הבין כי אחדות העבודה הסתכנה בפרשה קשה, והוא החליט לנצל משגה זה עד הסוף. יותר מאשר כל אדם אחר היה זקוק בן-גוריון למשגה כזה מצד מפלגה מתחרה. בפגישה של שרי מפא"י וראשיה, שהתכנסה בביתו, סיכם בן-גוריון את היקף הנוק, שלדעתו נגרם כתוצאה מהדלפת הידיעה על-ידי אחדות העבודה. הוא תבע להרחיק את שרי אחדות העבודה מן הממשלה. „ממשלה שיכול לקרות בה מעשה כזה, אסור לקיים בה כל דיון בטחוני“, התרעם ביגיי.

„מה יהיה אם לא ירצו לעזוב“, שאלו חבריו. ראש הממשלה לא נבהל משאלה זו. הוא נראה כמי שציפה לה. „אז אתפטר אני ואנשי להרכיב ממשלה בלעדם“, השיב.

כמה מן הנוכחים בישיבה נסוגו לרכב את עמדתו, רמזו לו כי נפילתה של הממשלה כיום עלולה לקרב את מועד הבחירות, דבר שמפא"י אינה רוצה בשלב זה. „לי זה לא איכפת“, המשיך ביגיי לטעון, „איתם לא אשב יותר.“

לבסוף הוחלט לדחות את ההכרעה ל-24 שעות, כדי לברר בינתיים מה תהיה עמדתן של המפלגות האחרות שהתנגדו בישיבת הממשלה לשליחת השליח. ראשי מפא"י לא יכלו להתעלם מן העובדה, כי מלבד שרי מפלגתם הצביעו כל השרים נגד ההחלטה.

בתל-אביב התכנסה הועדה המדינית של מפ"ם. עוד לפני שנודע על פרשת השליח, ראתה מפ"ם צורך דחוף לקיים דיון מדיני פנימי להדרכת שריה בממשלה. במיוחד הדאיגה אותם נטיית דויד בן-גוריון לרתום את ישראל לעגלת נאט"ו. בישיבה זו עמדו ראשי מפ"ם לדון גם בפרשת בחירת הציר הישראלי לברק, בירת שווייץ. מפ"ם לא יכלה לעבור בשתיקה על גישתו הצינית של משרד החוץ לגבי מועמדה לתפקיד זה. איש צמרת מפ"ם משה „מיתק“ זילברטל היה כבר במלוא קצב ההכנות ליציאה לשווייץ, כאשר הביאה לפתע גולדה מאיר לאישור ועדת השרים בענייני חוץ ובטחון את מינויו של איש מפא"י יוסף לינטון לתפקיד זה. למרות שבשיחותיה המקומיות עם מפ"ם הבטיחה נאמנה את המשרה למיתק זילברטל.

השליח

הראש שון שנשלח לאדנאור, לי גישוש כוונות גרמניה, היה ידיו גיורא יוספטל, מזכיר מפא"י. עקב הדו"ח שהגיש הוחלט לשגר שליח חשוב יותר.

רק עם פתיחת הישיבה הוברר כי הסעיפים לסדר היום הפכו כמעט חלושים מן המציאות, לנוכח המשבר שהתקדם בדהרה לעבר הקואליציה. השרים ברזילי ובנסוב ידעו לספר על מהלך הישיבה הנרגזת של הממשלה ביום ראשון, ובידם כבר התה הידיעה כי ביגיי עלול לדרוש את סילוק שרי אחדות העבודה מהממשלה, בשל הדלפת הידיעה לעתונות. עתה עמדה בפני הועדה השאלה הנוכחית: היש מקום להמשיך לשבת בממשלה, אם אחדות העבודה תצא ממנה? הדעה הכללית היתה: לא. אולם עם זאת צויין, כי יש לעשות הכל להצלת הקואליציה הנוכחית, המבוססת על שלוש המפלגות הפועליות.

★ ★ ★

מסע השירוד שר הרבנים

בשעה שצמרת מפ"ם ישה על המדוכה בתל-אביב, חזרה והתכנסה צמרת מפא"י בבלשכת ראש הממשלה בירושלים. אחרי דיון שנמשך קרוב לשעתיים פירסם גיורא יוספטל, מזכיר המפלגה, הודעה שהוכתבה לו על-ידי ביגיי. הודיע המזכיר: אחדות העבודה עשתה מעשה הפוגע קשות בכושרה הבטחוני של ישראל, ועל כן על שריה בממשלה להסיק את המסקנות ולהתפטר.

גם הדתיים התכנסו לישיבה. כאן היה ראש המדברים שר הוואר ד"ר יוסף בורג, שהספיק לקיים לפני כן שיחה מצה עם ראש הממשלה. גם כאן שררה דיעה ברורה: השעה היא שעת-כישור, לשלם לאחדות העבודה כנמולה על הדקירות הבלתי-פוסקות נגד מנגנון הדת לכל הסתעפויותיו. המנהיגים הדתיים הגיעו לכלל מסקנה, כי יש לעשות את הכל שביגיי, אמנם יעמוד באימויו לסלק את כרמל ובריהודה מהממשלה. לשם כך מיהרו לפתוח במגע עם אגודת ישראל, כדי לאפשר לבן-גוריון הרכבת קואליציה מצומצמת בלי מפלגות השמאל. אווירה של מלחמת-מצוה השתררה בירושלים. רבנים וראשי ישיבות הפעילו את כל השפעתם האישית על עסקני אגודת ישראל, שייסכמו להצטרף לממשלה. העסקנים, שהחלו לחשב את כדאיות המעשה, חששו כי הצטרפות לקואליציה בשלב זה עשויה לחבל בסיכוייהם לזכות בקולות רבים של יהודים דתיים ממורמרים, שיוראו בהם מגינים קיצוניים ובלתי-מתפשרים על הדת במדינה. אולם קול גזולי התורה גבר על לחישות המזכירים. ד"ר בורג יכול היה להודיע לבן-גוריון: החזית באגף הדתי מבוצרת היטב.



המפגש ראש הממשלה מחזיק אל עדשת העולם הזה בצאתו מן הישיבה המכרעת. לצדו צועד מזכירו האישי יצחק נבון. בן-גוריון, שהתעקש לפרק את הקואליציה, ולסלק מהממשלה את שרי לאחדות העבודה, נראה במצב רוח טוב.



הכרעון בעת הישיבה הראשונה היה השר פנחס ספיר אחד משני שרי מפא"י שנמנעו מהצבעה. גם שר הדואר הדתי יוסף בורג (שמאל) לא צייד בשליחות. אולם הוא ראה במשבר הזדמנות לפרוע חשבון ארוך לשרי אחדות העבודה.



האנוסים מרדכי בנסוב וישראל ברזילי היו יכולים להיות המועמדים המרכזיים לטילוק מן הממשלה, לולא חקדימה אותם אחדות העבודה. תחת חץ אנוסים להחליט על עזיבת הממשלה אם אחדות העבודה תסלק ממנה, כפי שדרש ב"ג.

בחזית מס"ם והפרוגרסיבים שלה ביג"י את יוספטל לסיוור אלים. מזכיר מפא"י חזר לתל-אביב, נפגש עם ראשי שתי המפלגות. מס"ם הודיעה כי לא תישאר בקואליציה בלי אחדות העבודה, ואילו הפרוגרסיבים ביקשו שהות לקיים דיון פנימי יסודי. גילויים אלה, שאיימו בהיחצרות מצב של חוסר-אפשרות להקים קואליציה אם תפורק הקואליציה הנוכחית, יצרו גם צורך בפגישה עם צמרת אחדות העבודה. היא נערכה בחזרה של סנטה יוספטל, בבית הועד הפועל של ההסתדרות, כשמצד מפא"י נוכחים השרים לוי אשכול ומרדכי נמיר, בעלה של סנטה גיורא יוספטל, וראש סיעת מפא"י בכנסת עקיבא גוברין. מן העבר השני של השולחן ישבו ישראל בריהודה, משה כרמל, יצחק בן-אהרן וישראל גלילי. "לדעתנו", הודיעו אנשי אחדות העבודה, "לא נעשה עלידינו שום עול. להיפך: אנו חושבים כי הצלנו את המדינה ואת הממשלה מצעד מחפיר ומסוכן". עם זאת ציינו ראשי אחדות העבודה, כי הם מוכנים להרגיע את רוחו הנסערת של ראש הממשלה, ביקשו הצעה מעשית כיצד לעשות זאת.

★ ★ ★

פרחי אש וגופרית

ב עוד שבחדר הצר שבקומה השלישית התקיימה הישיבה המשותפת בין שתי היריבות, סערו הרוחות באולם הישיבות הגדול שבקומה השביעית של אותו בנין. יצחק טבנקין, מנהיגה הקשיש של אחדות העבודה, הרעים בקולו החזק: "לא נלך אחרי בן-גוריון לקנוסה!"

לא פחות חריף בעמדתו היה פוליטרוק הפלמ"ח בני מרשק. כבר מזמן לא היתה שעת-כושר כזו לבני לשפוף את מליצותיו הלהטות אודות "חומר הפלדה ממנו קורצנו". את כל מרידותו כלפי בן-גוריון מפיקה-פלמ"ח הריק עתה הקיבוצניק המזוקן מגבעת השלושה על בן-גוריון-מפרק-הקואליציה-הפועלית. גם חיים גורי, הרומנטיקן הלירי של נדודי יגאל אלון, הוסיף פרחי אש משלו לחיכות. גם דעתו היתה: לא להיכנע.

באחירה חמומה זו יכול היה רק ישראל גלילי, שליח-הקול, שכונה בשעתו בפי ברל בצנלסון, "החוכמה המהלכת על שתיים", להעביר החלטה שסיפקה לכאורה אפילו את הקיצוניים, אך סמנה בחובה רמז שקוף-למדי לכל פוליטיקאי, כי אחדות העבודה תהיה מוכנה ללכת לקראת כניעה מכובדת.

הזמן דחק. בן-גוריון איים להגשים את תוכנית הפיטורין כבר בישיבת הממשלה ביום א'. אם להשיג פשרה — נותרו רק ששים שעות. מתחכי מפא"י ניגשו לנסח את תוכנית הכניעה. הם הגיעו למסקנה, כי יש מקום לתבוע מאחדות-העבודה ששריה יתנצלו בישיבת הממשלה הקרובה, על צעד הנמנה.

כשהתכונת בידו עלה יוספטל ירושלימה, ביקש להשיג את אישור ביג"י. "זה לא כלום!" קבע ראש הממשלה. "בצורה כזאת הם יוכלו מחר לחזור על מעשם. לאחר מה שעשו אסור לשבת איתם."

יוספטל גייס את כל כוח השפעתו לרכך את תקיפותיו של ביג"י. הוא הצליח חלקית: בן-גוריון היה מוכן להסתפק בכניעה — בתנאי שתכלול שלושה דברים: גינוי חריף בממשלה של שרי אחדות העבודה; הבטת חרטה מצד אותם השרים על המעשה שעשו; התחייבות כי מקרה כזה לא יישנה.

"אתם רואים הרי שהוא אינו רוצה!" קרא יצחק בן-אהרן לעבר ארבעת שליחי-התיכון של מפא"י, שהביאו את תנאי ביג"י לאחדות העבודה. "אלה הם תנאים מעליבים ואין אפילו מקום להתמקח עליהם."

הצטרף אליו ישראל בריהודה. הפגישה השניה בין מפא"י לאחדות העבודה, אור ליום ו', נסתיימה באחירה קודרת.

★ ★ ★

אמון לגלילי

מסוב עברה הפעולה לירושלים. מסביב למיטת-חוליו של שר המשפטים, התכנסה צמרת הפרוגרסיבים להכין תשובה למפא"י. עמדת השותף הקטן ביותר בקואליציה גובשה: יש לגנות את מעשה אחדות העבודה, תוך כדי ציון כי גם מפלגות אחרות עשו בעבר מעשים דומים, אך יש לנסות ולשמור על שלימות הקואליציה. לשאלה העיקרית, אם יהיו מוכנים להצטרף לקואליציה חדשה, נתנו הפרוגרסיבים רק תשובה מעורפלת.

בשבת הגיע לירושלים ישראל גלילי. הוא ביקר בדירתו של דויד בן-גוריון, התייחד עמו בשיחה שנמשכה שעותיים תמימות. כאשר יצא נראה גלילי עייף, אך ציין כי יכולה עוד להימצא דרך של פשרה. מה היא דרך זו, סירב גלילי לגלות.

רק למחרת היום נודע כי ביג"י הודיע באותה שיחה אינטימית, שאם תחליף אחדות העבודה את משה כרמל בישראל גלילי יהיה מוכן לחסל את המשבר ללא כל תנאי נוסף. "תבין", אמר ביג"י למי שהיה במשך שנים רבות איש-מפתח במערכת הבטחון, וסגנו של ביג"י כשר הבטחון בממשלה הומנית מיד לאחר קום המדינה. "יש כאן עניין של אמון. הם איבדו אצלי האמון. כך אני ממשיך להאמין."

הצעה חדשה זו לא קירבה את חיסול הסכסוך בדרכי שלום. היא רק עזרה ליצור סיכסוך חדש: הפעם בתוך אחדות העבודה עצמה. היה זה תכסיס טיפוסי של גאון הקנוניות דויד בן-גוריון: תוך כדי המצרכה פורר את חזית יריביו מבפנים.

כאשר התכנסה הועדה המדינית של אחדות העבודה לישיבה נוספת, התרוצצו בה שלוש דיעות: זו של טבנקין-בן-אהרן, שתבעו להתנגד לכל כניעה והצדיקו בלהס את עצם ההדלפה; זו של בריהודה-כרמל-אראם, שסענו כי נעשה משנה ויש לעשות מאמצים לאיתורי הקרע; השלישית היתה דעתו של גלילי. אולם איש לא ידע מהי בדיוק, כי הוא בחר בשתיקה.

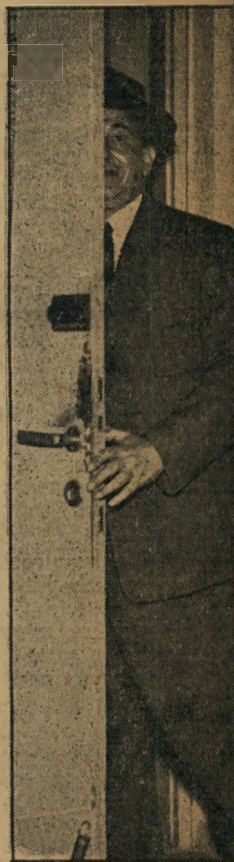
★ ★ ★

הפשרות נדחו

ב יום א' השבוע, יום היד במלחמת מפא"י-אחדות העבודה, הופיעו השרים לישיבת הממשלה הגורלית. הם עלו אחד אחד לקומה השניה של בית האבן הירושלמי, מבלי שידעו כיצד יראה המצב כשירדו משם. שש שעות נמשכה הישיבה. משירדו השרים, הסתבר כי שעת השין נדחתה. על שולחן הדיונים נערמו הצעות-פשרה לרוב, אחת מסובכת מן השניה. ביג"י החליט להאריך את תקופת המיקוח ב-48 שעות, הגיח לקואליציה לפרפר בין חיים ומחת בחוסר-הדאות עד יום שלישי.

באותה ישיבה הוצע, בין השאר, להעניק לביג"י את הזכות לפטר שר מבלי שהדבר יחייב את התפטרות הממשלה כולה. הסתייגות שר המשפטים הגבילה סמכות זו בתנאי, כי ראש הממשלה יבא תחילה את הצעתו לפיטורי השר לישיבת הממשלה. ורק אם יושג רוב מורכב משרים של שתי סיעות לפחות, יבוצעו הפיטורים. הצעה אחרת שהוצעה באותה ישיבה היתה, כי שרי אחדות העבודה לא יופיעו במשך שלושה חודשים לישיבות הממשלה.

ההצעה השניה נדחתה בתוקף עלידי אחדות העבודה. ואילו לגבי הראשונה התברר כי לא יגובש רוב בכנסת לתקון כזה של חוק המעבר. לא נשארה ברירה אלא לצלול מחדש לעומקי המשבר.



בכחה אשר נפתח עלידי המשבר נזי דקרה דמותו של פרץ ברנסטיין, נשיא הצ"ח, שרבים ראו בו מועמד אלטרנטיבי לקואליציה, אם כי ביג"י סבר אחרת.

בין יתר התארים בהם כינו חכמי ישראל את ארץ הקודש, הם השתמשו גם בביטוי ארץ הבחירה. השבוע היה נדמה כי אילו היו אותם חכמים כיום, היו נוטים יותר לשם ארץ הבחירה.

לפי החוק צריכות הבחירות לכנסת ה-17 להיות ריקות בחודש יולי 1959. אולם בגלל הביטחון, אין ערך לחקיקה. נראה כי רשאי לפתוח במערכת, ברגע זה, כאלו לו כמזלזל לעצמו וכמזיק ביותר ליריב.

כך אפשר להבין את מחול השדים שהקיף השבוע את שותפות הקואליציה הממשלתית. מאחורי ההצהרות המפוצצות על בטחון, מצפון ואחריות לאומית, עמדו העסקנים הקטנים ופולו לעבר הקלסי. רוחות הרפאים של הבחירות הלכו אימים במסדרונות המשרד, וכל צד חיפש בקרירות כמה קולות עשויים עמדתו להביא לו ביום הבחירות.

היתה זו תמונה שהפחידה לא כל כך בשל מה שהצטייר בה, אלא בעיקר בשל מה שהיא רמזה על העתיד, כאשר הלהט של מערכת הבחירות ימים גם את שרירי התאבדות וההסחפה.

סגנון

ההסכם שלא קיים

בין יתר השותפים, אשר משה שרת ניסה לגייס בשעתו נגד מדיניותו האקטיבית של דוד בן-גוריון, היו גם השרים הדתיים. בהסכם סודי שנערך בין שרת לבין הדתים, הבטיח שרת החזק בן אז להעניק לסיקה הדתית שורה של משרות דיפלומטיות, אם אלה יתמכו בעמדתו נגד בן-גוריון.

ההסכם, אשר רובו נעשה בעל פה, כלל גם כמה דברים כתובים שחור על גבי לבן. היתה זו רשימה, אותה הגיש ח"כ יצחק רפאל לשרת, ואשר כללה את שמות המועמדים של הסיקה הדתית לתפקידים הדיפלומטיים שהובטחו.

ההסכם לא יצא אל הפועל, בגלל גילוי העולם הזה (965), שפירסם את פרטי ה"פרשה" ואת ציין את שמות המועמדים.

משה שרת הודור להכחיש את הגילויים, באמצעות הודעה בכנסת, קיומה כי בזאת יציל את עורו הפוליטי מועמו של בן-גוריון. אך ביבי לא נרגע, ואנשי המדיניות יודעים כי גילוי הסכם זה הוא שהביא בסופו של דבר, לסילוקו בחרטה של שרת ממשלת בן-גוריון.

מסיבות טכניות. השבוע ניתן אישור מוסמך ביותר לאמיתות הגילויים. היה זה יצחק רפאל בעצמו שחשף חלק ניכר של הפרשה, בטאון מפלגתו, הצופה.

במאמר ארוך, חתום בשמו המלא, סיפר רפאל כי בחודשים האחרונים של כהונת משה שרת כשר החוץ, הוגשה לו עלי ידי הדתים רשימת מועמדים למשרות דיפלומטיות במנגנון החוץ. הח"כ הדתי לא התחייב במאמר זה דווקא לקבוע עובדות היסטוריות. הוא רק התלונן על כך, למרות שהוגשה אז הרשימה על פי בקשתו המפורשת של שרת החוץ עצמו, לא נתמנה עד כה איש מבין אלה ששמותיהם פורסמו ברשימה.

טען רפאל: מתוך מאות המשרות הדיפלומטיות של משרד החוץ, לא הופרשה אפילו אחת לשותף הדתי בקואליציה הממשלתית. לכל המשרות נתמנו חברים שהצטיינו כדי בר אחד: בסגן חבר של מפא"י.

בין יתר ההבטחות שניתנו בשעתו, היתה גם ההבטחה כי ברגע שתתמנה איזו משרה דיפלומטית ינתן המקום לדתים. לפני חודשיים היה האות: קונסול ישראל בניו-יורק סיים את תפקידו ועמד לחזור ארצה. ה"דתים" מיהרו להציע במקומו את אחד מן חבריהם. האיש, סיפר השבוע רפאל, עבר בחינות בשתי ועדות לפחות, הצליח לעמוד בהן, לבסוף באה גולדה מאיר ופסלה אותו מבלי לתת כל נימוק.

הח"כ הנכבד נשמע מופתע מאד מכך שגולדה מאיר איננה מכבדת, משום מה, את ההסכם הסודי שנעשה בשעתו עם משה שרת, ואשר שרת החזק הקודם לא הסתייג מסיבת טכניות, לממש.

סיפורה של עירית נתניה - מה קורה כשעסקני מפלגות עוברים ראש עיר ו-4 סגנים

של הנדבן על כך, שצעירים ארץ-ישראלים יקימו ישוב על שמו בארץ. ב-15 הילרות הקים בן-עמי את המשרד של נתניה. הוא שלח חוזרים לעשירים בארץ ובחוץ לארץ, הציע להם לרכוש אדמות בשטח של 1500 דונאם, שאפנדי ערבי היה מוכן למכור. לבן-עמי עצמו לא היה יותר כסף מאשר דמי הבולים שהיו דרושים לחזוה. לבסוף, עם החזוה ביד, שהיה מוצג כדי לסבר בו את עיני העשירים המועמדים לרכישת הקרקע, יצא רעיון נתניה לפועל. במחצית שנת 1923 התקבצה קבוצת צעירי, רים, מבני המושבות ומכמה "מוסקוביים" עולי רוסיה, סביב המקום בו נועדה לי החפר הבאר הראשונה. בן-עמי ושקד היו בין החופרים.

מר עובד בן-עמי, אף שביתו בשנים הראשונות היה עדיין בתל-אביב, היה לי מעשה שר החוץ שלנו, המוציא והמביא כבר בשנים הראשונות השכי, הוא להבין שנתניה חייבת להיות חוליה בשרשרת של ההתיישבות הציונית בארץ-ישראל וחלק בלי תיכנון ממנה, למרות כל האכזבות מיחסם של המוסדות הציוניים להתיישבות עצמאית זו, סיפר שקד על חלקו של בן-עמי, כי חוברת כורה הבאר, שהוצאה לכבוד שקד מטעם המפלגה הפרוגרסיבית ביום מלאת 25 שנה לעליה על הקרקע בנתניה. גישתו זו של בן-עמי, שדעת חבריו וידידיו ה"חתיקים" לא היתה נוחה הימנה - גרמה לקירוב הלבבות ביניהם.

סיכם שקד: "למען האמת ההיסטורית, חייב אני להוסיף לזכותו שהוא (בן-עמי) נתן את ידו לדאג את הרוח הברולנית ה"הורסת, ויחד יצרנו את הבסיס להשתרשותו של הפועל העברי בנתניה".

★ ★ ★

תל-אביב - נתניה - תל-אביב

שעה כה הרעיון שקד ובן-עמי מחמאות איש על שכם רעהו, היתה הדעה הרווחת בין חבריהם ומקורביהם, וחתיקי נתניה, שאין כל אלה, אלא מן השפה ולחוץ. "מאז הגיע משה שקד לנתניה עמדה בפניו רק שאיפה אחת, הביע השבוע את דעתו אחד מאבות העיר: "לדחוק את רגלי בן-עמי מתפקיד ראש העיר, ולתפוס את מקומו".

גם את הצטרפותו למפלגה הפרוגרסיבית, אחרי חברות של שנים רבות במפלגת ה"ציונים הכלליים, רואים בני-נתניה על רקע התחרות האישית בין השניים. אם בן-עמי יאמר כן בענין כלשהו, תשמע את שקד אומר מיד לא, ונהגים לומר בעיר החוף. אך בנתניה, העיר הקטנה בת 32 אלף התושבים, לא קל לריב בגלוי. גם בזמן שאורחי העיר היו בטוחים באיבתם הגדולה של בן-עמי לשקד, ושל שקד לבן-עמי, המי שבו השניים, לפחות כלפי חוץ, ביחסים ידידות ועבודה תקינים. בן-עמי, ראש ה"ועד המועצה והעירייה בכל שלביהם, היה זקוק תמיד לשקד, הפועל שהפך לקבלן מצליח ולאורח אהוד ואהוב בעממיותו על כל אורחי העיר כמעט.

שקד, ממש כמו בן-עמי, לא נפרד מעולם מן הפעילות הציבורית. מאז הקמתו של ועד המושבה היה שקד חבר בכל גילגוליה, עד לבחירתו בשבוע שעבר כראש העירייה. צמידות הטבעית לתפקידים ציבוריים, למרות העומס הגדול של עסקיו הענפים, חיי בו את בן-עמי לראות בשקד, כמעט תמיד, את סגנו הראשון ואת ממלא מקומו בימים בהם נעדר מתפקידו.

בימים שאחרי הבחירות האחרונות לי עיריית נתניה, בשנת 1955, היה על בן-עמי להרכיב את אחת משתי הקואליציות ה"אפשריות" עם חירות, הדתים והפרוגרסיבים, או עם הדתים, הפרוגרסיבים, מפא"י ואחדות העבודה ומפ"ם.

אך לפני שהפרוגרסיבים נתנו את הס"כ כמתם לקואליציה זו או אחרת, היה כבר ברור לבן-עמי, כמו לכל נבחר המועצה החדשה, כי גורל השלטון בעירם יהיה קשור קשר הדוק עם גורלה של עיריית תל-אביב. כי גם בעיר הגדולה כמו בנתניה הקטנה, היה גורלן של שתי הקואליציות

1928, ירדו שני צעירים ארץ-ישראלים ב"מורד סולם המדרגות" של אונית נוסעים רצועה בגמל ניורוק. איתמר בן-אב"י, עורך דואר-היום, ועובד בן-עמי, כתבו ה"ראשי" בן ה-22, באו לארצות-הברית על-מנת לעשות נפשות לתכניתם: הקמת קרן לישובים ושיקוםם של בני המושבות, שה"חלו להגר באותן השנים לאירוסה ולארצות-הברית, בעוד העליה מארצות אלה לארץ-ישראל גדלה והולכת.

החלומות על הקמת הקרן נגזזו כבר בימים הראשונים לביקורם של השניים בניו-יורק. העיר הגדולה והזרה הכתה אותם בתדהמה וביאוש, מיד בהכנסם אליה.

"ביום השני או השלישי, כשהחלטנו כבר לחזור מיואשים לארץ", סיפר השבוע בן-עמי לכתב העולם הזה, "קראתי בעתון כי קר כי למחרת יחוג הנדבן והפילנטרופים גדול נתן שטראוס את יום הולדתו ה-80. זה היה ברכבת התחתית. קפצתי ממקומי והראיתי את הדיעה לבן-אב"י. הצעתי ש"נשלח מיד מברק-ברכה לשטראוס, ונציע לו הקמת ישוב עברי על שמו בארץ-ישראל. כששלחנו את המברק בסוף הדואר, הייתי בטוח שתורמתי לו שטראוס מונחת כבר בידיו. לא תיארתי לעצמי שום אפי שרות אחרת. ובאמת, למחרת בבוקר, הת"פרסם המברק ששלחנו בעמוד הראשון של הניו-יורק טיימס, ליד ברכתו של נשיא ארצות-הברית לשטראוס. הרגשנו עצמנו כי רקיע השביעי..."

המציאות היתה עגומה יותר. שטראוס, שהזמין את בן-אב"י ואת בן-עמי לארוחת צהרים, הסכים ברצון שישבו עבדי יקרא נתניה על שמו. אולם כסף לא יכול היה הנדבן הישיש להבטיח. "חילקתי כבר את כל כספי בחיי", הסביר בעצב לשני ה"צעירים המאוכזבים".

★ ★ ★

הלוואה של 15 לירות

השניים חזרו לישראל. כל מה ש"היה ברשותו של בן-עמי היו 15 לירות פלשתינאיות, שלהן מבנק קופת-עם ביפו, ומכתב מזכירו של שטראוס בדבר שמחתו

תמונה עתיקה, המציבה באלבומי תמונות בודדים, בבתיים של כמה מ"חתיקי הישוב, מספרת על יום התחלת חפרי רתה של הבאר הראשונה בנתניה, לפני 29 שנים. זה בצד זה עמדו אז לפני עדשת המצלמה איתמר בן אב"י, בנו של אליעזר בן-יהודה, בני פתח-תקוה עובד בן-עמי וגד מכנס, ופועל צעיר בשם משה שקד. בשבוע שעבר, שוב עמדו שנים מארבעת מצולמי התמונה העתיקה לפני מכשיריהם המבזיקים של הצלמים. אולם הפעם עמד כל אחד מהם לפני צלם אחר. החברים ל"מפעל המשותף של בנין עיר החולות ה"עברית נתניה פנו איש לדרכו, אחרי שצעדו יחד במשך 29 שנים רצופות.

"המים אשר פיקו וזורמו מהבאר הראשונה, השקו והרחו את השרשים וזיעת חורשים ובוגנים ראשונים, הניחו יסודות לנתניה רבתי - עיר משוש לאלהים ולאדם. ברכתי לך ולרעיתך שתזכו לשנים רבות של אשר ונחת ותאיר לך התלהבות ימים ראשונים את דרכך בשנים הבאות", זאת היתה ברכתו של עובד בן-עמי, ראש עיריית נתניה, לתברו משה שקד איש האופוזיציה, ראש המפלגה הפרוגרסיבית בעיר, ביום מלאת 25 שנה לחפירת אותה באר.

לא עברו ארבע שנים ובן-עמי ושקד, איש איש בביתו, השיחו את אשר בליבם במילים אחרות לגמרי: "נוצרה כאן אנדה של בן-עמי. הוא התבטא פעם שלא נוצר עדיין האיש שיקח את מקומו. וזהו אנדה, אמר שקד, יום אחד אחרי שנבחר כראש עיריית נתניה, בקולותיהם של סיעות הפורעים והמפלגה הפרוגרסיבית. "חשבתני שאני מכיר אותך, אך טעיתי. משהו התפוצץ אצלו. הוא השתנה לגמרי". "סיפרו לי שהוא כזה, אבל לא האמנתי", הגיד בן-עמי את ראשו בצער, באותו יום. "לא רציתי להאמין. שלושה חודשים הגנתי על כבודו של שקד, ולבסוף בגד בי".

★ ★ ★

רעיון ברכבת התחתית

ביצועו של המשבר הגדול בארצות-הברית, בשנה השחונה ביותר, שנת



וכנס משה שקד, תושב נתניה ואחד ממקימיה, מציין בדפיקת פטיש את בחירת עצמו כראש העירייה. שקד, מי שהיה סגנו של בן-עמי וידידו החתיק, מלא אהבה נש חוא: "יבוא עוד יום ואקים קואליציה מקיר אל קיר. האנדה של בן-עמי תשבר".

בשבוע דקות

האפשרויות נתון בידי הנציג הפרוגרסיבי התל-אביבי, משה גולדשטיין. גולדשטיין היה צריך להצביע, לפי ה' מוסכם, בעד גולדה מאיר, לתפקיד ראש עיריית תל-אביב. תמורת זאת הבטיחה מפא"י למפלגה הפרוגרסיבית, כי נציגיה בנתניה יצביעו בעד משה שקד לראש העיר, אחרי שילכדו בקואליציה אחת את הדתיים, סיעות הפועלים והפרוגרסיבים. לפי תוכנית זו היו הציונים הכללים — ובן-עמי בראשם — ותנועת החירות, נשארים באופוזיציה.

אולם הרכבת הקואליציה התל-אביבית הש' תהתה מאד. לפני שגולדשטיין הספיק ל' החליט בדבר הצבעה בעד לבנון או בעד גולדה מאיר הצליח בן-עמי להקים קר' אליציה של ציונים כלליים, פרוגרסיבים, דתיים ומפא"י — ראשונה במינה בנתניה. "עוררתי עלי את כעסו של מרכז המס' לגה. תמורת הצבעה הירות בתל-אביב בעד לבנון, היה עלי לכלול את חירות בנתניה בקואליציה, ולהוציא את מפא"י, מגלה בן' עמי. "אך אני, טובת העיר עמדה לנגד עיני. החלטתי לכלול את מפא"י בהנהלה, למחרת שוכות זו לא הגיעה למפלגה ש' השיגה רק שלושה מקומות במועצה. ידעתי שלעולם לא אוכל להושיב את מפא"י עם

היה סכסוך של סמכויות. בימים בהם היה בן-עמי נעדר מעבודתו לרגל נסיעותיו ל' חוץ-לארץ, או עבודתו הרבה בתכנון העיר אשדודים, היה שקד תופש בידו את עבודת ראש העיר, עושה בה כבתוך שלו. גפן, שחבריו במפא"י המריצו אותו לכך, היה עושה כל מה שביכולתו כדי להסריע לשקד. התוצאה: מהומה ואיסורים בעבודת העיר. יה, חוסר אפשרות לארגן כראוי את משק הכספים ואת ביצוע עבודות הפיתוח וה' עבודות הציבוריות.

במקרה אחר, סיפר בן-עמי, "מינה גפן ממלא-מקום למנהל הגמנסיה טשרניחובסקי, שיצא לסירוב בארצות-הברית. בימים בהם נעדרתי מתפקידי, ביטל שקד את המנוי ש' הוציא גפן ומינה איש אחר לתפקיד ה' מנהל."

גפן לא סבל שמישהו מלבדו יוציא ה' ראות בסביבתו. המריבות הבלתי-פוסקות סביב החלטותיו הקטנות והבלתי-חשובות של גפן, הביאו את השניים לחידוד יחסים קיצוני.

אולם לא גפן וגם לא שקד היו גבעולי הקש ששברו את גב הגמל של הקואליציה בנתניה. היה זה בן-עמי בעצמו, גם לפי דבריו, שהגה יום אחד את הרעיון שלמחר



פה אחד אושר, תוך שבוע דקות, ההצעות שעמדו לסדר היום. לאף אחד משמונה חברי המועצה (יושבים ליד השולחן)

חירות ובחרתי או במפא"י. כך הוקמה, לפני שנתים וחצי, הקואליציה העירונית בנתניה. בצידו של בן-עמי ש' נבחר לראש העיר (בספסם האחרונה, כך קר' חיותי), נבחרו משה שקד כסגן ראשון וכ' ממלא-מקום קבוע, דוד גפן כמפא"י, ו' אליעזר ריגלר, מנהל בנק הפועל המזרחי בעיר.

שקד שותף את דמי

על מה שקרה במשך השנתיים וחצי בהן ישבה מפא"י בקואליציה אחת עם בן-עמי, שקד והדתיים, קשה לשפוט מתוך דבריהם של אנשי המפלגות השונות, המספרים כל אחד סיפור שונה לגמרי. גירסתו של בן-עמי, בתשובה לשאלה מה גרם למשבר האחרון בעיריית נתניה, מטילה את האשמה על שכמם של שקד ומפא"י כאחד. לדבריו, הכניסו שותפיו ממפא"י "אחריה חדשה לגמרי" בעבודת העירייה, אחריה שבה האינטרס המפלגתי גבר על כל אינטרס אחר.

הם הקדישו יותר זמן לכל סקיד קטן בעל כרטיס מפלגה, מאשר לבניית בית' ספר שהיה בו צורך, דחוף, או לתכנון גינת שעשועים.

לדבריו של בן-עמי פרץ סכסוך חריף בין שני סגניו, משה שקד ודוד גפן, כבר בימים הראשונים לכינונה של ההנהלה ה' עירונית. "גפן היה מתפרץ בבני ואילו בפני מנהל החינוך. בהזדמנות אחת הוא צעק: שקד שותף את דמי...". הסכסוך, כרגיל בין סגני ראש העיר,



יצא ראש-עירייה לשעבר, עובד בן-עמי, מצביע על תוכנית המתאר של אשדודים, עיר העתיד, שעל תכנונה הוא שוקד בימים אלה. למרות האכזבה שבאה עליו, אחרי 29 שנות פעילות בנתניה, לא איבד בן-עמי את אמונתו: "זו תהיה עיר גדולה ויפה."

ים, הדתיים וחירות טוענים כי כל המשבר לא פרץ אלא בגלל חולשתה של סיעת מפא"י. "הסניף המקומי תבע מהם לעזוב את ההנהלה, אחרי שהוכח שאין הם מסו' גלים לשבת בתפקידי מפתח", הודה השבוע אחד מחברי הוועדה המוניציפאלית המקומית של מפא"י.

התנאים שמפא"י העמידה לבן-עמי היו: סילוקו של שקד מתפקיד ממלא-מקום לבן' עמי, העברת מחלקת הכספים לאיש מפא"י, הרכבתה מחדש של המועצה הדתית והכ' ללת נציגי ההסתדרות בתוכה.

אנשי מפא"י מכחישים שתביעותיהם היו כאלה: "בן-עמי ושותפיו הפכו את ענין ממלא-המקום לראש העירייה לקרן לנגח בה את נבחרי ציבור הפועלים, והציגו אותו כדרישה אולטימטיבית שלנו, אף-על-פי ש' ידעו היטב כי אנו לא עמדנו על דרישה זו". טען השבוע אליעזר גרשט, מראשי מפא"י בעיר, במאמר המערכת של עמודים. בטאון מועצת פועלי נתניה.

בין כך ובין כך, פסקה הנהלת המועצה לפעול. במשך שלושה חודשים היו ענייני העיר מופקדים ללא טיפול מעשי. הגרעון הלך וגדל מחודש לחודש, והמשכורות שול' מו בתאריכים מאוחרים.

אנשי חירות, אליהם פנה בן-עמי כשות' פני הסבעים אחרי פרישת מפא"י, היו קשי-עורף. "בן-עמי הפקיר אותנו אחרי ה' בחירות מפני שרצה את תמיכת הממשלה לחברת אשדודים. עכשיו, כשמפא"י עזבה אותה, הוא סונה אלינו", הסבירו לחבריהם עם תחילת המשבר.

דרישותיהם של אנשי חירות, לכניסתם לקואליציה, היו בתחילה, הפגנות בלבד: הם דרשו את כסא ראש העיר. אולם במו"מ המעשי היו מעשיים יותר. הם הסכימו ל' (חמש עשרה בעמוד הבא)



יריבים מאתמול, דוד גפן (ימין) ודוד דהרי (שמאל), הפכו ליריבים בזכות בחירתם כסגני ראש העיר בשכר. גפן ודהרי תבעו את התפטרות שקד מתפקידו ר' לפני שבועות אחדים כשמפא"י פרשה מהקואליציה.

סגנים בשכר

המשק

מוכרים בזול

אחת הדרכים הקלות להכניס כסף לאוצר היא הוצאת סדרה חדשה של איגרות-חוב. לאורז ניתן פיתוי מגזן להשקעת כסף ב" איגרות אלה: ריבית של 6.5%, 25% מה הכנסות פטורים ממס הכנסה; הצמדת השקעה לדולאר או למדד יוקר המחיה; הגרלת פרסים כספיים גדולים.

לפי עקרון זה הוצאו לשוק איגרות-חוב בשתי של 100 מיליון ל"י. 60—70 מיליון כבר נרכשו. מוסדות כלכליים ומוסדות ח'

מפלגות

האיש שנערך

בנוף המפלגתי המגזן, שריצד השבוע לעיניהם של אורחי ישראל כתוצאה מההתרוצצות הבינמפלגתית שבאה בעקבות ה" משבר בממשלה, הורגש העדרו של גזן חד אחד. העסקנים הדתיים שהופיעו בזירה נראו בה כשחקני-משנה בלבד. כי האיש החזק של החזית הדתית נעדר מן המערכה. מאז נקבו רסיסי הרימון של דואק את גופו החסון של שר הדתות משה שפירא, חסר לדתיים מצביא מרכזי במערכה הפו

שמחה של מזכירי מפלגות הפועלים ואוהדי הם, נבחרו בזה אחר זה ראש העיר וארבעת מגיירי.

★ ★ ★

נתן או לקח?

בדעמי מיהר ליועציו המשפטיים. ב" תיקיה של עירית נתניה חיפשו ומצאו פרשה שתומה, שלא נתבררה עד היום: התפטרות ח"כ חירות חיים מגורי-כהן.

מגורי-כהן היה הראשון ברשימת השכור נות, רשימה מוסתה של חירות לבחירות בנתניה. אולם כמנהג המפלגות, היתה התפטרותו של מגורי-כהן שמורה בידי ראשי הרשימה עוד לפני שנבחר. אחרי הבחירות נכנס מגורי-כהן לכנסת, פינה את מקומו לדוד דהרי, הבא אחריו ברשימה.

חירות והציגים הכללים עטו על ה" מציאה כמוצאי שלל רב. הם הודיעו כי רבים כי "התפטרותו של מגורי-כהן היתה בלתי-חוקית", הומינו את הח"כ ליישיבת המועצה שעמדה להדיח את בן-עמי.

"מגזן", צחק השבוע משה שקד. "מגורי הוא ילד קטן? רק אחרי שנתיים גילה ש" התפטרותו בלתי-חוקית?"

גם להאשמות שהוגשו נגדו בבית-המשפט, באשמת מעילה באימון ושימוש בלתי-חוקי בכספי העירייה, השיב שקד בחיך: "אפילו בן-עמי יודע שזו שטות. לא לקחת מה עירייה, אלא נתתי גמילות-חסד לקופתה, כשהיה צורך לשלם ולא היה בה אפילו פרוטה. התביעה והצו-עליתנאי הם תמרוני השהיה. כולם צוחקים מזה."

מגישי התביעה בעצמם, לא צחקו: "שקד צוחק עכשיו. נראה איך יצחק בבית-המשפט. זוהי תביעה רצינית מאד. מצאנו בתוך כרטיסי העירייה חומרי-אשום חמור ביותר, המעיד על אי-סדרים וניצול קופת העירייה לעסקיו הפרטיים ביותר של משה שקד."

בסוף השבוע, מוקף זרי פרחים ומוטרד בעשרות צלצולי טלפון של מכריו שברכוהו לתפקידו החדש, היה שקד אופטימי מאד: "עוד כמה שבועות ואתחיל להשתדל להקים קואליציה מקיר אל קיר. בלי בן-עמי, אני אצליח לעשות זאת."

גם בן-עמי, בארמונו המפואר, לא איבד את עשתונותו: "קיבלתי היום את תוכנית המתאר של או-דוריים כמתנת גחיה-חוכמה ממתכנני העיר, זו תהיה העיר היפה ביותר במזרח התיכון ובין היפות בעולם. במרכזה יעמוד מקדש השלום לכל הדתות והעמים."

"מה שקרה בנתניה, זוהי תוצאה של משטר מפלגתי בעירייה, במקום שישלוט בה משטר עירוני. אני בטוח שבתי-הדין יגידו את שלהם בענין זה."

אך בנתניה עצמה היו תושבי העיר אופטימיים פחות. התנגבותה לעירם של מכת הכלנתרונים והשחיתות הפוליטית, ש" היתה כבר מנת חלקם של תושבי ערים אחרות, לא השאירה בלבם ספק כי הקגנו" יות הפוליטיות שנעשו בעירם לאחרונה לא יקדמו את עניני נתניה, כי אם רק יעכבו את גידולה ופיתוחה.

הצביע בעד בן-עמי בתנאי שיקבלו את תפי קידו של שקד, תפקיד הסגן הראשון ר ממלא-המקום.

בן-עמי לא הסכים להפקיר את שקד. אך בעוד הוא המשיך במשאומתן חלה התפתחות מפתיעה: דוד דהרי, צעיר נתנתי בן 28, ממפקדי האצ"ל לשעבר ופועל יהלומים כיום, ביקר בחשאי את בן-עמי בביתו, ה" כים לפרוש מחירות ותמוך בהנהלת ה" עירייה. בתנאי שיקבל בתמורה את תפקיד סגן ראש העיר, בו החזיק קודם לכן דוד גסן ממפא"י.

חירות נדהמה. לחץ אדיר הופעל על דהרי לבטל את הסכמתו עם בן-עמי. איש ממנהיגי המפלגה לא תיאר לעצמו שכעבור ימים אחדים יחתום נאמנם דהרי על הסכם אחר, חמור מזה שחתם עם עובד בן-עמי.

★ ★ ★

דהרי דוהר למפא"י

במציאות ש" נתניה היה הקול ה" שמיני לקואליציה זו או אחרת, לשון המאזנים של העיר כולה. כי 15 חברי ה" מועצה המקומית התחלקו אחרי הבחירות האחרונות לפי מפלגותיהם: שלושה ממפא"י, שניים דתיים, אחד ממפ"ם, אחד מאחדות העבודה, אחד מרשימת השכונות (דהרי), שלושה מהציגים הכלליים ושניים מחירות.

אלו היה דהרי מצטרף לשלושת הציגים הכלליים, שני הדתיים ושני הפרוגרסיבים היה מבטיח רוב להנהלת העירייה בלי מפא"י. אולם גם מרחיקי-הראות בעיר לא תארו לעצמם שהקואליציה העירונית שתור" כב מקץ שלושת חודשי המשבר תהיה מור" כבת מחמשת חברי סיעות הפרועלים, שני פרוגרסיבים ודוד דהרי, שיפרוש מתנועת החירות, בה היה חבר פעיל ומסור.

נתניה הוכיחה כי גם הבלתי אפשרי, אפי שרי הוא. לפני שלושה שבועות התבשרה העיר כי דוד דהרי עזב את חירות וחתם על הסכם עם אנשי ההסתדרות לתמוך בהם במועצת העירייה. עם דהרי בכף ידם, באו אנשי מפא"י לשקד: "דהרי שלנו. אתה מסכימ?"

שקד הסכים מיד. ודאי שהסכמתו הם נתנו לי את כל התנאים שדרשתי. בתנאים שלי אני מוכן להסכים, אמרתי להם, סיפר השבוע שקד לכתב העולם הזה שביקר ב" ביתו, "יש לי עכשיו למעשה יותר סמ" כויות מאשר היו לבן-עמי."

נציגי אחדות-העבודה ומפ"ם, שניהם אנ" ש"עבודה מסורים וישרים, שמחו מאד ל" שינוי שחל בעמדת מפא"י. בזמן שמפא"י ישה בהנהלה עם בן-עמי היו סיעות ה" שמאל באופוזיציה. בתקופת שלטונו של שקד יקבלו שניהם את משרות סגני העיר השלישי והרביעי, יזכו במשכורת קטנה, זה היה המצב ביום בו הודיע שקד על כינוס מועצת עירית נתניה, לאישור מגויי כראש העיר ולהדחת עובד בן-עמי מ" תפקידו.

האופוזיציה, חירות, הציגים הכלליים והדתיים, לא הופיעה ליישיבה. בשבע דקות, תחת מסר רעמי מחיאות-כפיים וקריאות



השר שפירא בכנסת *
בין שבילי היער העבות

סכון, כגון קופות-תגמולים, בנקים, ועדי עובדים וחברות ביטוח, חוייבו לרכוש כמ" יות של איגרות, לחלקן בין חבריהם. מקב" לי פיצויים אישיים מגרמניה חויבו להשקיע 20% מן הפיצויים באגרות אלה.

אולם מקבלי הפיצויים, אשר צעד זה עורר בהם התמרמרות, לא רחשו אימון לייצובת הרכוש שנקנה מאונס. רבים מהם החלו להפטר מאגרותיהם במחיר נמוך מן המחיר הנקוב. בשבועות האחרונים כאשר נוצר ביקוש דחוף למוזמנים, לסיום חש" בונות סוף השנה, הלכו בדרך זו גם מח" זיקים אחרים של אגרות-חוב.

המחירים החלו יורדים; במקרים מסוי יימם הגיעה הירידה עד כדי 9 נקודות מתחת לערך הנומינאלי.

הוצאה צורך הכנסה. הממשלה, אשר הוציאה תקציב פיתוח נוסף על סמך ההכנסה המשווערת של 25 מיליון ל"י מ" מלחה השיכון, ראתה פתאום מקור הכנסה זה בסכנה. המוסדות הכספיים דרשו ממנה לפעול לפני שהירידה תתפתח להתמוטטות. הדרך שנפתחה לפני הממשלה: קניית האג" רות המוצעות, כדי לייצב את המחירים.

תחבורה

גלגל אחד באוויר

לא כל אדם שיש לו כסף יכול לקנות מכונית פרטית חדשה במדינת ישראל. אם רצונו לייבא את המכונית מחוץ-לארץ, חייב הוא להיות נכה, עולה חדש שיכול להוכיח כי המכונית היתה שייכת לו עוד בחוץ" לארץ, או מומחה זר.

עד לפני כמה חודשים, יכול היה כל מיבא מכונית למכרה בארץ, שנתיים אחרי שהביאה ארצה. הדבר איפשר מסחר מצומצם אך פורח במכוניות-ייבוא. התקנות ה" חדשות סתמו כמעט פירצה זאת, באסון מכירת מכונות — גם שנתיים אחרי ייבואה — ללא רשיון מיוחד ממשרד התחבורה. פירצה אחרת — ייבוא מכוניות של עז" לים — נסתמה אף היא. חוקרי המשטרה הכלכלית, בפיחו של הקצין דודי ורדי, יצאו לחוץ-לארץ, לבדוק שם אם אמנם נכונות הצהרותיהם של העולים החדשים.

לכל הצימצומים וההגבלות היתה הצדקה אחת: יש לתת העדפה למפעל קיזור פריזר. המרכיב מכוניות פרטיות בישראל. הכמות

ליטית. בכל ההתקפות שניתכו בשבועות האחרונים על ציבור זה, היה מורגש כי חומת המגן שלו פרוצה. המנהיג היה מ" רותק למיטה ומטופל במכאוביו, ואילו ה" ספינה הדתית נאלצה לעשות את דרכה בים הסוער, נהוגה בידי מלחים בלבד.

מספיק רמז בלבד. לו היה שפירא בריא, לא היה קורה מה שקרה בפרדס חנה, אמר לפני שבוע דוד בן-גוריון למ" קורבניו, בשעה שאלה טענו נגד האפשרות של הקמת קואליציה עם הדתיים בלבד, והו" כירו את פרשת קבורת הילד בפרדס חנה. בן-גוריון ידע מה שהוא מדבר. שותפות של 25 שנה עם שפירא יצרה בין השניים הבנה עמוקה. הם מבינים זה את זה אפילו ברמז קל. ואילו העדרו של שפירא במשך שבועות מספר מהממשלה הביא לידי כך שביני הזחיר את הדתיים: "אתם מוליכים למשבר קיצוני בשותפות ההיסטורית ש" בינינו לבניכם."

אולם לא ביחסים בינמפלגתיים בלבד גדול כוחו של שר-הדתות במדינת ישראל. גם בקרב הציבור הדתי נחשב שפירא כאיש היודע להחזיק את כל קצות החוטים בידיו.

עשרות פקעות מחכות. עובדה היא כי למרות שהדתיים מצחים על פי חוקי הדת על שמירת השלום הפנימי ועל דיבוק" חברים, אין כמו ציבור זה מפורד ומפוצל לחלקים ולרסיסים. בארץ פועלות לא פחות מחמש מפלגות דתיות, ואילו כל אחת מהן מפולגת מבפנים לסיעות ולפלגים, שהנגיז" דים ביניהם הם לעתים יותר עמוקים מ" אשר אלה שבין מפלגה אחת לחברתה.

בישראל אין גם סמכות דתית אחידה. מול הרבנות הראשית פועלת מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. גם בתוך שני מוסדות עליונים אלה מתולקות הדעות: הרב ניסים חולק על הרב הרצוג ברכנות הראשית, וראשי הישיבות פועלים נגד ה" אדמו"רים במועצת גדולי התורה.

בתוך יער עבות זה אין כמו משה שפירא הבקי בכל הדרכים והשבילים. הוא יודע להלך ביער הפרא גם באוסל הלילה וגם בימי סערות וגשמים ולהגיע לדרך המלך. השבוע, כאשר עזב משה שפירא את בית-החולים זיו בירושלים, בו עבר לא פחות משמונה ניתוחים קשים להוצאת רס" סים מכל חלקי גופו, ביקשו בני משפחתו את הרופאים כי יזהירוהו שלא יחזור מוקדם מדי לעבודתו. בקשה זו לא היתה שגרית. כי עשרות פקעות מסובכות מחכות לידיו המאומנות של השר שיבוא להתירן.



המייסד

ראש עירית נתניה לשעבר, עובד בן-עמי (שמאל) מסייר את סטחי החולות, עליהם נבנתה לאחר מכן העיר נתניה. בחברתו יצחק בן-צבי, נשיא מדינת ישראל, שכיהן אז בתפקיד יושב-ראש הוועד הלאומי. "כולם חשבו אז ששטראוס תסד בכסף רב בנתניה", גילה בן-עמי. "רק בחג 25 השנה להקמת העיר סיפרתי האמת לבן-צבי."

מלה בסלע, שתיקה בתרי

עשרה חודשים אחרי שנעצר באשמת מנהיגות המחתרת הטרוריסטית שהשיגה את השופט ד"ר משה פרץ, הסיתה לרצוח את ד"ר ישראל קסטנר במדינת ישראל, הפוך בכוח את המשפט במדינת ישראל, עמד יעקב חרותי באולם הגדול של בית המשפט המחוזי בתל-אביב, הקשיב לדבריו של נשיא בית-המשפט ד"ר נתן ברזנאי: "יעקב חירותי, עליך להשיב על האשמה המובאת נגדך. אתה רשאי להעיד בשבועה, להצהיר ממקומך או לא להעיד כלל". דממה שררה בבית-המשפט. התובעת, מרים בן-פורת, עלתה בניירותיה, התכוננה לחקירת שתיקתו מקיפה של הנאשם. לה, כמו לכל באי בית המשפט, לא היה ספק כי יעקב חירותי יעיד בשבועה מעל דוכן העדים, יחשוף עצמו לשאלותיה של התובעת. פרקליטו של חירותי, עורך-הדין יצחק אדרת, היה סבור אחרת: "חירותי בוחר לא להעיד ולא להצהיר דבר. ההגנה גם לא תביא עדים משלה".

שותפים לפשע, עדים במשפט. היתה זו הודעה מפתיעה על בחירת קריהגנה מפתיעה, כי למרות שלושת השופטים הישגים בדין דחו בשבוע שעבר את טענתו של אדרת, כי "אין להשיב על האשמה מאחר והתביעה לא הביאה כל הוכחות לביטולה", חשבו הכל כי במשך השבועיים הבאים תתכן לבית-המשפט ההודעות ל"האזין לעדי ההגנה ולחירותי עצמו בראשם. אדרת, אחת הדמויות המוכרות בישב כבר מימי משפטי המחלת נגד הבריטים, ובשמו ראש מחלקת החקירות של האצ"ל לשעבר, היה איתן בדעתו: "התביעה לא הוכיחה כלום. לא הוכיחו שמץ של מעשי אלימות שבוצעו, או אפילו נסיון לביצוע מעשי אלימות. בלי אלימות אין מחלת, לפי לשון הפקודה למניעת טרור. מה עלי להוכיח, אם כך, לבית-המשפט?"

קריהגנה זה היה ברור מאד. אדרת יטען כי עדי התביעה שסיפרו על הדבקות כרו דם היו בעצמם שותפים לפשע, ומשום כך יש להביא סיוע לעדויותיהם. סיוע כזה לא

— ובמידה מסוימת גם האכזר — של המכוניות המיוצרות בחיפה לא סיפקו את הקהל הישראלי. אך ההגבלות נשארו בעיניו. **המנוע מתחמם.** לפני כשנתיים הכניס קיזור פרייזר לארץ מכוניות צרפתיות, חל בהדרגה לייצר מכוניות אמריקאיות כמו הנרי ג'י, איירווייז וקייזר. אך בארץ, בה בנויה הכלכלה על סיוור תעשייתי ו מפעלי פיתוח, קיימת דרישה דחוקה למכונות כבדות, המכוניות והסעו מספר גדול של אנשים, למרחקים גדולים. המפעל הייפאי החליט להכניס את הפריגאט, מכונית צרפתית, אך גדולה וחזקה מקדומתיה. במפעל נעשו כל ההכנות להתחלת הייצור, מכונית אחת נמסרה למשרד הי תחבורה, לבדיקת מידת התאמתה לתנאי הארץ. ואז התברר כי הפריגאט, העומדת יפה בתנאי אירופה, סובלת ממגרעת אחת בתנאי ישראל: המקרן קטן מדי, גורם ל התחממות יתר של המנוע בשמש המרחיבה. הייצור עוכב. משך המכוניות הישראלי נתן פס על גלגל אחד באחורי.

התוצאה לא איחרה לבוא. באין הספקה סדירה של מכוניות חדשות, עלה הביקוש למכוניות משומשות — ואילו עלו המחירים. השבוע נמכרה מכונית דודג' 1950, למשל, במחיר 5000 ל"י, ואלף ל"י נוספות על כל שנת ייצור נוספת.

הזכרון ישאר. יבואני המכוניות הי פרטיות, אשר הקמת קיזור פרייזר פגעה באופן חמור בפרנסתם, חיששו את לחצם, דרשו כי הממשלה תמיר יבוא מחודש של מכוניות פרטיות. הם הגישו מספרים ותע ריפים, שהוכיחו כי המכוניות המיוצאות יעלו לקונה הרבה פחות מתוצרת קיזור פרייזר, וכי האוצר עצמו ירוויח יותר מ יבוא מאשר מן המכוניות המורכבות בארץ. אולם לא היתה כל תקווה כי דרישותיהם של היבואנים יתקבלו. קיזור פרייזר קיבל זכויות והזכויות ישאר בתוקפו.

משטרה

מכונת האמת שיקרה

טנדר משטרה ירוק פרק בשבוע שעבר מטען יקר ליד בית-סוקולוב, מועדון אגודת התנואים בתל-אביב. שלושה קצינים גבו הים פקחו על הורדת המכשירים מן ה טנדר, הורו להעבירם אל אולם הישיבות. המטה הארצי של המשטרה לא העביר את משרדיו לבית-סוקולוב. אחרי שחוקרי המשטרה והשב. דרשו מאלי תבור להחזק במכונת אמת, בשעת מעצרו לאחר ששחרר מידי חוטפיו, רצו קציני המחלקה לתפקידים מיוחדים להוכיח את יעילותה של המכונה, בניגוד להלכות שנפסקו בארצות שונות, ושי צוטטו בהעולם הזה (1054) ובכנסת, עלידי חייב חירות ד"ר יוחנן באדר.

המשטרה היתה ברורה: הקצינים יציעו לעתונאים שהוזמנו לפגישה להיחקר במ כונת אמת, גלגות בו במקום את תשובות השקר, כדי לבחון את המכונה.

ס.מ.מ. צבי אהרונ, איש השב. במדי קצין משטרה, היה המנצח על הפגישה: "ה מכונה אינה טועה לעולם", הודיע בפסקנות שהופרכה כבר מאות פעמים במחקרים רפר איים, משפטים ועתונאים ברחבי העולם.

מכונת-שקר. הנאספים לא היו צריכים להרחיק לכת כדי להיחזק כי כל דבריו של אהרונ הם מחוסרי יסוד. ההודעות לכך ניתנה להם במקום. משקשר שמעון פינס, כתב דבר, למכונה, הוכיחה המכונה את חוסר יעילותה.

כשהקריא אהרונ את שם אשתו של פינס, ענה הכתב בשלילה. המכונה לא גילתה את השקר.

במקרה אחר, כשחקר אורי פורת מ ידעות אחרונות, הצליח אהרונ להצביע על שאלה, שבתשובה עליה שיקר פורת. אולם שמחתו היתה לשוא. הכתבים שוכנעו כי מכונת האמת היא גם מכונת שקר.

נאש, הזהר! אתה עומד ליד מכונת אמת, צעק אחד העובדים לעברו של דובר המשטרה רמ"ח יעקוב נאש, אחרי שהניסוי נכשל כליל. אפילו הצטדקויותיהם של נאש ואהרונ כי "היה רעש" ולא היתה "אחירה מתאימה", לא הועילו. וכל שישאל בעצתי, איש לו שלא יסכים להחקר במי כונה כזה, סיכם אחד הנוכחים.

• בין השאר, גילו כי מחיר הדופין בארץ גבוה בהרבה ממחירה בצרפת. חשבי חי ממסלה גילו, כי כאשר חגש אפרים אילן, טנדר קרייזר פרייזר, את תחביבי המחיר, קבע כמחיר נטו של הצינור מחיר שהיה למעשה מחיר השוק, כנכל כולל ריווח הסוכן ומסים. כתוצאה מגילוי זה נאלץ המפעל להוזיל את המחיר ב-400 ל"י.

• אין סיכויים לשיבת הציונים הכלליים לקואליציה הממ שלתית לפני הבחירות לכנסת הרביעית. תהיה דמותה של הממשלה אשר תהיה, לא יזמין ביג"י את הצ"כ להשתתף בה. הסיבה: שיתוף המפלגה האזרחית בשלב זה יתן קלף חזק למפ"ם ואחדות העבודה נגד מפא"י בקרב ציבור הפועלים.

• **הפרוגרסיבים, לעומת זאת, ימשיכו להשתתף בכל הרכב קואליציוני, בין אם יהיה זה הרכב רחב עם מפלגות השמאל ובין אם תבוסס הקואליציה רק על מפא"י וחדתים, כולל אגודת ישראל.** הודעותיהם של הפרוגרסיבים כי לא ישתתפו בקואליציה צרה הן תכסיטיות בלבד ומסרתן למנוע את הרושם בציבור שהם מאפשרים למפא"י להחרים את הציונים הכלליים.

• **ברגע שהצטרפות אגודת ישראל לקואליציה הממשלתית תיכנס לשלב רציני, עלול להתברר כי, למעשה, מוכנים להצטרף רק שלושה מתוך ששת חברי הסיעה האגודאית בכנסת.** שלושת החברים האחרים — בנימין מינץ, קלמן כהנא ויעקב כ"ץ — המאוחדים בפא"י, יתנו את הצטרפותם בצירופו של בנימין מינץ לממשלה, נוסף על הרב איציה מאיר לוי.

• **קואליציה מצומצמת עשויה לזרז את פרישתו מן הממשלה של שר המשפטים ד"ר פנחס רוזן.** רוזן, שהביע עוד לפני חודשים מספר את רצונו לעבור לחיים שקטים יותר, ינצל את השינויים במרכב הממשלה כדי להשתחרר מתפקידו. פרישת רוזן תגרום לפילוג פנימי רציני בתוך מפלגתו. בעוד שאנשי העובד הציוני יתכנו את כסא השר למשה קול, תתגבש סיעה רצינית שתציב מאחורי ח"כ יזהר הררי, סיעה זו תסען

כי רק מינויו של הררי, משפטן ותים, ישאיר בידי הפרוגרסיבים את תיק המשפטים.

• **ד"ר נחום גולדמן לא יגלה כל יזמה רצינית לרכוש סביבו מפלגה בישראל.** המנהיג הציוני סבור כי כל נסיון מצדו להתרכז במסגרת של מפלגה אחת רק יצמצם את כושר פעילותו וימעיט את סמכותו האישית בזירה המדינית. אפשר גם לצפות להתפייסות בין גולדמן לבין ביג"י.

• **מספר ניכר של חברי אחדות-העבודה, בעיקר בערים, עלול לפרוש ממפלגה זו ולעבור למפא"י.** ביג"י לא ירפה מסענתו כי הדלפת הידיעה בדבר יציאת האישיות החשובה לגרמניה, היתה פגיעה קסלנית במערכת הבסחון של ישראל. הוא יפנה לחברי אחדות-העבודה ויתבע

מהם להפנות עורף למנהיגות המפלגה. דבריו עשויים למצוא הד בלב רבים מחברי אחדות-העבודה, המבססת את מעמדה בערים בעיקר על האקסביזם הבסחוני שלה.

• **אין להתייחס לאיומי המצרים, שיחדשו את המצור על אילת, כאיום-סרק.** בחוגים יודע-דבר שורת הדעה כי ענד אל-נאצר עלול לנצל לצורך זה את הצוללות

שקבל מברית-המועצות.

• **מתקרב מועד שובו של אבא אבן לירושלים.** בראשית

1958 יעזוב שגריר ישראל בחסינגטון את מקום כהונתו ויבא לחופשת-מולדת ממושכת. בימי שהותו בירושלים יבורר סופית מה יהיה תפקידו להבא. באותו זמן תתכנסנה הדעות סביב ההצעה ל השאיר את השגריר בארץ, כצעד ראשון לקראת צירופו לממשלה הבאה מסעט מפא"י.

• **המשבר הממשלתי זירז את ההכנות להקמת מטה חד בחירות של מפלגת אחדות-העבודה.** בתור אחד מאנשי המפתח של מטה זה, מינתה מזכירות המפלגה

את אמנון דרור, כתב למרחב בחיפה שיעבור לתל-אביב וישמש בתפקיד קצין ההסברה והעתונות של אחדות העבודה.

• **ביצוע תוכניות עיר ה פלדה יפסק לפי שעה.** אחרי שי מרבית חכלכלנים בישראל, וכלכלנים שהובאו ממדינות אחרות, פסקו כי תוכ נית קרית הפלדה אינה כדאית. בקרית הושקעו כבר למעלה מ-15 מיליון ל"י מכספי השילומים ומקורות אחרים. שר האוצר מינה לאחרונה ועדה בראשותו של שמחה בלאס, שתבדוק מחדש את התיכנית כולה.

• **בשורה משמחת לבעלי חן, שהצליחו להעלים את הכנסותיהם בשנים האחרונות מעיני פקיד חשומה של שלמונות מם ההכנסה:** שר האוצר בוחן עתה הצעה ל"סיהור" תיקיחם של מעלמי הכנסותיהם, בתנאי שיסלקו חלק מהונום במפעלי פיתוח בוגב.

לדברי שר האוצר, יהיה זה פתיון יעיל למעלמי רכושם.

• **גם מפעלים קטנים יצטרכו להצמיד את שכר עובדיהם לתנודות האנינקם.** משרד העבודה עומד לפרסם צו, שיסתמך על חוק הסכמים קיבוציים, ואשר יחייב גם מפעלים שאינם קשורים בהתאחדות בעלי התעשייה או בהסתדרות, להצמיד את המשכורות למדד, למרות שכמה משרי הממשלה יתנגדו לצעד זה, כמזיק למשק.

• **הפיקוח על המטבע הזר יוחלש.** בקרוב יורשה לבעלי נתונות זרה לחחזיק בבנקים ישראלים חשבונות פתוחים של מטבע זר, מבלי שזחוחס תימסר לאוצר עלידי הבנקים, ומבלי שיחוייבו בתשלום מס חכנסה על פעולות כספיות במטבע זר. הדבר יוחזק, למעשה, פתח לעיסקות בלתי-כשורות במטבע זר.



נאשם חרותי בכיתיהמשפט
הסענת: אין מה להשיב

הרוב, לדעת אדרת, ונגד חירותי לא הוכחה שום אשמה שהיא. כמו כן, טען הסניגור, לא הוכיחה התביעה שום קשר מחתרתי בין אקשטיין סוכן השב. לבין חירותי.

מתי מותר לשקר? לתביעה היתה תשובה גם על טענות אלה: "חירותי הוא אחד מתוך חבר אנשים שלם, שהוכרו כגוף מחתרתי במשפט צריפין. הפקודה אומרת שמי שהוכרו כטרוריסט פעם אחת, ישאר כזה לכל ימי חייו, עד אם יוכיח את הי הפך".

• **אין צורך בסייע,** טענה התובעת מרים בן-פורת, "ההוכחה לכאורה קיימת ולכן מספיקות אולגוריות, חשדות, עדויות מסר בחיות ועדויות של שותפים לעבירה... ה פקודה למניעת טרור קובעת כי כל מי שתומך, אפילו בכתב, באנשי מחלת הוא (המשך בעמוד הבא)

מאמר רביעי בסדרת הגילויים על הנעשו

המשפטים

המכביה. מפגן יהדות השרירים. הינו בלי ספק היפה והחיובי במפעלי הספורט במדינת ישראל. אולם מזה כמה שבועות החלו מתפשטות שמועות על מעילות ואי-סדרים שנתגלו בכפר המכביה החמישית. אשר ננעלה לפני כמה חודשים. מחוסר כל הודעה רשמית מצד הנוגעים בדבר. הכתימו שמועות אלה את שם המכביה. נסיון ההשתקה. שנעשה מצד מוסדות שונים. לא תיקן את המצב. להיפך. פירסומם של גילויים אלה — ולא השתקתם — הוא שיטהר את שם המכביה. פאר מפעלי הספורט הישראלי.

עורך-הדין יעקב סגל, שהתמנה בינתיים כשופט שלום בתל-אביב. סגל החל לשמוע עדים ולחקור את הפרשה. כל החקירה התנהלה בסודי סודות. מבלי ששמע ממנה ידלוף אל הצבור. סגל סיים את חקירתו אך עדיין לא פורסם דבר על הפרשה. הוא העביר את מסקנותיו לידי עורך-הדין של המכבי אברהם תור. ומאו הושתקה הפרשה כליל. בתוך הנחלת המכבי הסתמנה מגמה מסוכנת: לסיים את הפרשה בחזרי חזרים, ללא פירסום. יותר משמגמה זו מסוכנת לצבור. היא מסוכנת לתנועת המכבי עצמה, ולשמה הטוב.

★ ★ ★

ארבע האשמות עיקריות

מה בעצם, אירע במכביה, המחייב חקירה משפטית? למעשה מרוכזות רוב הסענות וההאשמות סביב מה שאירע בכפר המכביה. אמנם היו גם כמה פרשיות מפורטות מחוץ לכפר, אולם אלה נוגעות יותר להתאחדות הכדורגל ולאגודות הכדורגל מ' אשר למרכז המכבי.

כך, למשל, קיימת הפרשה הסתומה של טקס נעילת המכביה. לפי הערכה נעירה היו במקומות העמידה באיצטדיון רמת-גן באותו טקס, כעשרים אלף איש. חלק מהם קיבל הזמנות וכרטיסים באופן מאורגן. אולם מספרם של אלה ביחד עם 3314 הכרטיסים שנמכרו במקומות העמידה, היה רק שליש ממספר האנשים שנכנסו. אה, למשל, משחק הכדורגל הבינארצי, שנערך במסגרת המכביה במגרש מכבי תל-אביב. באותו משחק נוכחו ל' פחות אלף איש. הדו"ח הכספי של התאחדות

מה דחישות רבי-עוצמה התנהל סביב המכביה החמישית, שהתקיימה בישראל לפני שלושה חודשים. עוד לפני פתיחת ה' מכביה, בזמן הערכה ולאחריה, נפוצו ה' שמועות, שקיבלו סיוע ניכר בעתונות מסו' ימת, אשר כל כונתם היתה להטיל דופי במארגני המכביה ואורחיה. "ארגון לקוי והזנחה מושעת", "מכביה בלי ספורטאים", "ניצול מפעל למטרות מפלגתיות!", אלה היו הסיסמאות שהופרחו לרחוב.

אולם, למעשה, לא היה כל יסוד ממשי לסענות נגד מארגני המכביה. הליקויים ש' התגלו בארגון המפעל הגדול, כמו ליקויי האיסכון והאחרה, אופיים של הטקסים ה' שונים וארגון מנגיש הספורט, היו טבעיים לגבי מפעל רב-ממדים כזה.

המכביה היא מפעל המאורגן על-ידי תנו' עת המכבי העולמי, ממומן מכספי תרומות של אוהדים ברחבי העולם, מכספי אגודות הספורט היהודיות בתפוצות, ומכספי תמי' כה משלתית צנועה. המיפוש מאורגן על-ידי פעילי המכבי, שרוב רובם עשו את עבודתם ללא שכר, בהתנדבות, מתוך מסר רות אישית והערכת גודל המפעל שהם מבצעים.

מול עובדות אלה, לא יכלו השמועות הפוליטיות-למחצה להעביר על זוהר המאורע.

★ ★ ★

מכירים או משתיקים?

אודם שבועות מעטים אחרי שאח' רוני הספורטאים האורחים עזבו את ה' ארץ, החלו שמועות מס' חדש להתהלך בצבור. שמועות אלה, ששמע מהן גונב גם אל כמה עתונים, סיפרו על שחיתות אי' שית בקרב כמה מעסקני המכביה, שכאלו

ההרשעות הקדומות שהיו רשומות בכרטיסו של יוסף, החליט הנאשם להפגין לעיני השופט החדש, הן אותו לראשונה, את פר' רת רוחו: "אתה זונה", צעק לעבר ה' שופט, ירק בפניו והמשיך בזרם בלתי פוסק של קללות בכל שפות העולם.

רוזנפלד לא נבהל מקבלת-הפנים הבלתי צפויה. הוא הורה להכניס את הכיס ללש' כתר, התעלם מנטייתו של זה להטיל את עצמו מבעד לחלון. הוא מונה לתפקידו כדי לשבת בדיון — והוא המשיך לשבת.

כל ישראל

באים להשתלם

אחרי שקיבוץ נען מכר ממטרות כי' שחי של 25 אלף דולר לחברה במקדוניה, הגיעו השבוע למשק שלושה מומחים יותנים — הידרולוג, אגרונום וטכנאי — להכשרה בענייני השקאה... **הכרית הכיטוח** מפסידות מביטוח המכונות, עקב האחוז הגבוה של תאונות. החברות גוות עתה בהעלאת הפרמיות... **מושד הרישוי** הוציא רשיון מוניט למכונות דופין קטנה, מתוצרת מפעלי קיור פריזר בחיפה, כצער נסיוני... **הגרעון המסחרי** בחודשים ינואר-אוגוסט 1957 הגיע ל-310 מיליון ל"י — עליה של שני מיליון ל"י לעומת ה' תקופה המקבילה בשנה שעברה... **יצוא התעשייתי** חלה עליה, בעיקר ב' ענף היהלומים... **תוכניות הכניה** אינן מתקדמות כפי שאפשר היה לצפות. בחודשים ינואר-ספטמבר 1957 הוחל בב' ניתם של 20.033 חדרים בכל הארץ, לעומת 14.371 בתקופה המקבילה בשנה שעברה. אולם בעוד שכאונות תקופה בשנה שעברה נגמרו 21.685 חדרים, הגיע מספר החדרים שנגמרו בתקופה זו השנה ל-15.265 בל' בד... **בתקציב הפיתוח הנוסף** בסך 80.3 מיליון ל"י, הוקצבו לשיכון 31.5 מיליון ל"י ולתעשייה 15.6 מיליון ל"י. לחקלאות לא הוקצב מאומה... **באר' שבט תזכה** למסד בלתי-מקובל בשטח הדת בארץ: בית-כנרת משיחה לכל ה' עדות... **משבורותיהם של קציני הקבע** בצה"ל התאמת למשכורותיהם של פקידים אורחיים בשורות הממשלה. סרו יקבל משכורות-יסוד שחה למשכורתו של פקיד דרגה 6. משכורתו של רב-אלוף תהיה מקבילה למשכורתו של מנהל משרד מדי' שלח. משכורתו של רב-אלוף, שהוא גם רמטכ"ל, תהיה גבוהה עדי יותר... **ה' יוטץ המשפטי** הרשה השבוע לאריה מיקולנסקי, בעל תנות הנעלים הידועה בתל-אביב, לתבוע לדין פלילי שוטר ש' סילק אותו בכוח ממקום התקהלות. בשעת הפגנת נהגי המגנות בתל-אביב, לפני כמה חודשים. בקשה קודמת של מיקולנסקי, שמפקדי השוטר יעמידו אותו לדין מש' מעתי נדחתה, אחרי שמפקדים אלה מצאו כי התנהגותו של השוטר היתה בהתאם לפ' קודה שניתנה לפור את ההפגנה. בכל' מחיר.

השבוע החלו שני הצדדים בסיכומיהם. אחרי שמיעת עשרות עדים, שכמעט מחציתם היו אנשי, סוכני, מודיעי או בלשי השב"ב, יצאו שלושת השופטים להוציא את פסק-דינם, כשבאזנאם, כמו באזני כל שאר באי בית-המשפט, מהדהדים עדיין דבריו ה' מאלפים של "איש מטה השב"ב". שהעיד בתשובה לשאלת אדוה אם מותר לאנשי השב"ב להפיץ שקרים ולשקר במיוחד: "ה' דבר נתון לשיקול דעתו (של איש השב"ב). במקרים לא כל כך חמורים, הוא יכול ל' שקר על דעת עצמו. במקרים חמורים, יוכל לשקר אחרי שהתעצץ עם המפעיל שלו. רב, לא יוכל להתקבל למחתרת — הוא מוכרח לשקר מפעם לפעם בתוקף תפקידו..."

נוער

הגזבר יושלם

אותו לילה מיהרו יגאל נגרי ויצחק ציון לחזור ליחידתם. שני החיילים בני הקיבו' צים נעץ ואילון רצו לצוד שתי ארנבות במחירי אחד: לבלות חופשת-ערב נעימה בתל-אביב ולחזור לישון ביחידתם, עוד באותו לילה.

כדי לבצע את המשימה היו השניים צרי' כים לצוד ארנבות נוספת, בדמות כלירכב ממונע. הם סיירו את אחת הסימטאות בצ' פון-הקיר, בחרו במכונת סטיון-וואגון, חתכו את כבל-ההצתה, חיברו אותו בעזרת נייר כסף והתניעו את המכונת ללא מפתח. יגאל ויצחק, שניהם בני 19, לא הגיעו באותו לילה ליחידתם. את הלילה בילו בבית-המערר היופאי, אחרי שנתפשו בידי שוטרי-תנועה, שערך ביקורת שירותית.

בסני שיטת השלום ד"ר יוסף מגוריכהן הבינו השניים את צערם. "אנחנו מתחרטים. השופט האמין להכשמתם. בהסכמתו של התובע סמל אריה קוברסקי, שחיתר על עונש מאסר, קנס כל אחד מהם ב-30 ל"י. השניים היו מרוצים מאוד: טוב שזה רק קנס", חייכה, "גזבר הקיבוץ ישלם". והם חזרו ליחידתם באוטובוס.

משפט

פרק תהלים

עדי התביעה עלו אל דוכן העדים בזה אחר זה. כולם סיפרו את הידוע להם. ה' גיבו בנידראש כששמעו את דבריהם בשנית מפי השופט החוקר יוסף בן-הגון, שהתחם אותם על עדויותיהם.

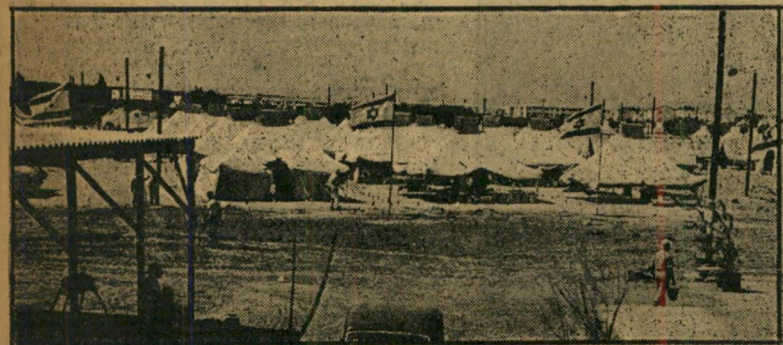
הנאשם עצמו, יהושע מוצרי, 30, ישב בפנית ספסל הנאשמים. הוא הקשיב בשקט לקולו של התובע, סמל המשטרה אלאג'ם, שהסביר לו כי הוא נאשם בנסיון להתי' פרצות לבית-הכנסת בשכונת סומל שבצפון תל-אביב.

כשהגיע תורו של מוצרי לומר את דברו, קם ממקומו ואמר: "לא נכון, כבוד השופט. לא ניסיתי לפרוץ. עברתי במקום וראיתי את בית-הכנסת. נזכרתי שאחותי מתה ב' דיוק באותו יום, לפני חמש שנים, ונכנסתי פנימה כדי לומר פרקי-תהלים לזכרה..." השופט לא קיבל את ההסבר המקורי. הוא ציוה להעביר את דינו של מוצרי לבית-המשפט המחוזי, השאיר לו בכך זמן רב לאמירת פרקי תהלים בבית-הסוהר, עד לביורו משפטו, או לחשוב על סיבה מת' קבלת יותר על הדעת בבית האלוהים.

קבלת-פנים

מכל קבלות-הפנים אותן חזה בדמיונו עורך-הדין שלום רוזנפלד כיצד יקבלוהו השופטים, התובעים, הסניגורים, השוטרים והנאשמים בבית-המשפט, ביום בו יעלה לראשונה לכס המשפט כשופט שלום. היתה זו שבה נתקבל למעשה הנוראה מכולן.

רוזנפלד, לשעבר שופט צבאי רב-נסיון, קיבל לרשותו את אולם המשפטים החדש שבאגף הפלילי של בית-משפט השלום, החל מיד בשמיעת דינם של גנבים, פור' צים וזונות שהובאו בפניו בזה אחר זה. אחד הלקוחות הראשונים היה הכיס ה' צעיר דוד יוסף, 18. משפטו כל רוזנפלד שמונה חודשי מאסר, בשים לב לשמונה



כך נראה כפר המכביה ברמת-גן, בו שוכנו חספורטאים מרחבי העולם, שהגיעו למכביה החמישית. תמונת ש'כון באהלים, ואורחות זלות בטענות הכפר, שילמו חספורטאים-אורחים ששה דולר ליום.

העורך העלוב

דוה הכדורגל על אותו משחק מראה הוצאה של 78 ל"י והכנסה של 48 ל"י בדיוק. תהיה זו טעות לחשוב שאלף הצופים נכ' נסו למגרש ללא כרטיסים. התעלומה היא: לאן נעלמו דמי הכניסה?

אולם אלה הן רק פרשות צדדיות, בהן לא טיפלו חוקרי המכבי. הם עסקו אך ורק במה שהתרחש סביב כפר-המכביה, שהוקם במיוחד לאיסכון ספורטאי המכביה ליד רמת-גן. ההאשמות הסתכמו בארבע נקודות עיקריות:

- מסירת זכויות למסעדת כפר-המכביה, בנסיבות המטילות חשד בכמה מעסקני ה' מכביה;
- מכירת זכויות בלעדיים לשירותים בשטח כפר-המכביה, כמה וכמה פעמים;
- מסחר בבשר, שהממשלה התירה ל'

הפיקו טובת הנאה מהתנדבותם לעזרת ה' מכביה.

לא היו אלה שמועות ללא ביסוס. מספר אנשים, ששם המכביה היה יקר להם, בראשם זקן עתונאי הספורט בארץ וחבר בית-הדין העליון של המכבי, בן-ציון פט, הבינו כי הדרך היחידה להצלת שם המכביה היא חקירת ההאשמות שהועלו נגד אותם עסקנים, העונשים באם ימצאו חייבים, ופיר' סום מלא של כל הפרשה. כך דרך זו היתה מביאה לטיהור האוירה שהלכה והתעכרה.

מה נעשה במקום זה? בית-הדין של המכבי החל לברר את האשמות: אורי נדב, איש מכבי וחיק ויוסבראש קופת החולנים של המכבי, שעמד בראש המבררים, מצא שיש להעביר את החקירה לפסים משפטיים. מונתה ועדת חקירה בהרכב אדם אחד,

ספורט הישראלי – העסקים שהכתימו את שם המכביה הבשר של המכביה



ברר כי היו אנשים שעשו עסקים בסיר הבשר של הספורטאים. חלק מהבשר שי הובא לכפרהמכביה הוצא ממנו וגמור לי קצבים. היה זה אחרי ששומרי כפרהמכביה קיבלו הוראה מפורשת לא לבדוק את הרכב שהביא את הבשר, בניגוד לבדיקה הקפדנית של רכב אחר.

★ ★ ★

מוכרים פעמיים

מארגני המכביה היו דחוקים בכסף. אחרי כל ההקצבות והתרומות, אחרי שהמשלחות שילמו 6 דולר ליום עבור כל ספורטאי תמורת ארוחה יומית שלא עלתה למארגני המכביה יותר מ־4 ל"י ליום, ו־ איכסון במתקנים שהושאלו ממוסדות אחרים, הסתיימה המכביה בגרעון של 70 אלף ל"י, שרובו נבע מהחזקת כפרהמכביה.

כמה מהמארגנים לא בחלו בשום אמצעים כדי להשיג יותר כספים. הם מכרו זכיונות לאנשי עסקים שעשו עסקיהם בכפר. היה זה צעד הגיוני, כיון שאם אדם פריש עושה עסקים בכפר, מדוע לא יפריש חלק מרווחיו למפעל? אולם הזכיונות נמכרו בצורה לא ישרה. זכיונות בלעדיים נמכרו באלפי לירות פעמיים, בניגוד מוחלט ומפורש להסכמים.

הזולה ביותר. הוא תבע דמי כלכלה בשיעור של 3,600 ל"י לאדם ליום (כלי בשר), בעוד שהיו הצעות שתבעו רק 3,300 ל"י. המחירים שנכללו בשאר ההצעות כללו הסיפקת כל הציוד למטבח. הניג לא סיפק את כל הציוד. הוא קיבל ציוד שהושאל ממוסדות ציבוריים, או שהיה ברכוש המכביה. המקרים להחסנת המזון סופקו עלי ידי ה־ ספקים, בתיחך הנהלת המכביה, בעוד ששאר מציעי ההצעות נדרשו לספקם לבד.

★ ★ ★

חבר בשר בסיר הבשר

נגישו ההצעות שהרגישו עצמם מ־ קופחים, ייחסו את מתן הזכיון להניג בקשריו עם האישיות הקובעת בשטח זה – הגברת גוסטה זינגר. הגברת זינגר, אדומת־שיער המכונה כמפקחת חינוך גופני מטעם משרד החינוך, בעלת רכוש הידועה בדיעותיה החופשיות, היא שהיתה אחראית על ועדת האיכסון וההארחות, היא שהיתה למעשה השליטה של כפרהמכביה.

ליריביו של הניג היו כמה ידיעות מדוע נמסר הזכיון דווקא להניג. הניג עצמו טוען שבתום המכביה דרשו ממנו מתחריו סכום של 500 ל"י תמורת השתתפות מה שהיה

חיר ממשלתי ושהיה מיועד למת־ המכביה.

ות לשלם משכורות לאנשים ש־ קיימים, ולקבל תשלום עבור הו־ א הוצאו כלל.

★ ★ ★

הניג זכה בזכיון

חת החמורה ביותר היא פר־ הזכיון שניתן למסעדת כפר־ במכביות הקודמות, השלישית וה־ שנערכו בישראל מאז קום המדינה, י זה בידי אדם בשם אברהם הניג י ציכסלובסקיה, בעל נסיון עשיר י סעודות עצמיות, ניהל אז את ה־ לשביעות רצון הספורטאים והנ־ בי, אם כי לא לשביעות רצונו י ריו, "לא היתה פרנסה" מאותם

מועד המכביה החמישית, הח־ דה המארגנת של המכביה למסור ין במכר. פורסם מכרז, שת־ ים להגיש חשבון הספקת מזון י אחד, שיכלול את כל ההוצאות, יאות הציוד והעבודה. למכרז זה יצוות רבות, מצד גופים פרטיים

העסקנית גוסטה זינגר, מפקחת חינוך גופני ועסקנית המכביה. עמדה בראש מחלקת ארגון המכביה בשתי המכביות האחרונות. עקב התלונות שהוגשו נגדה חוקמה ועדת חקירה מיוחדת.

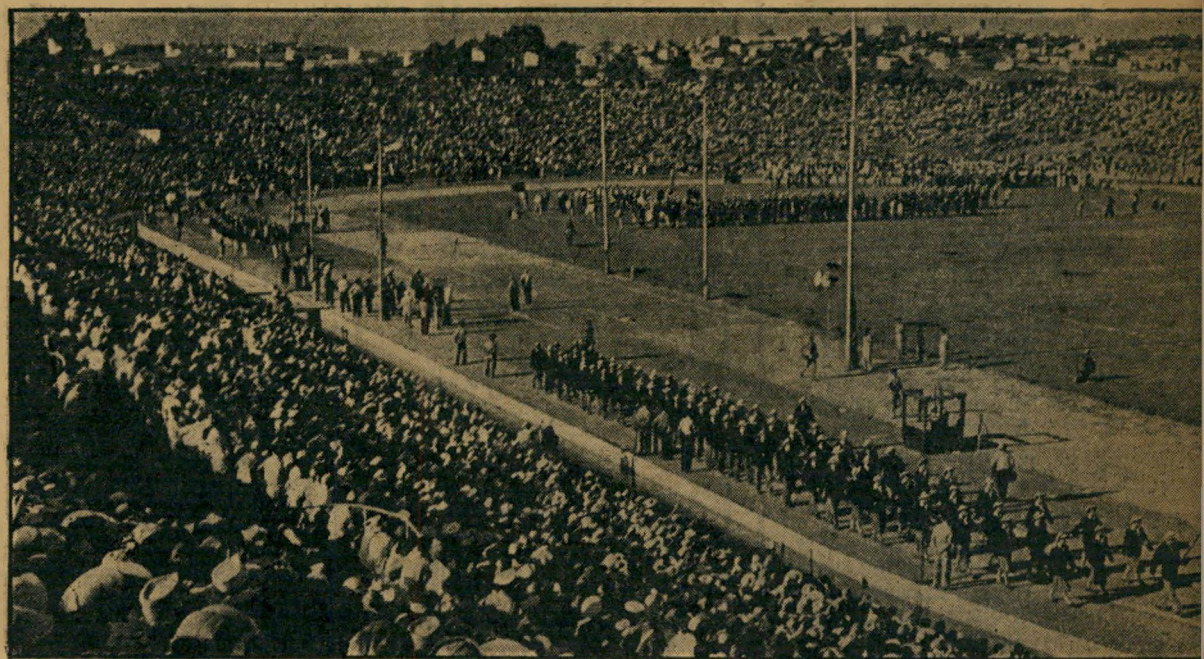
חסרי ערך לגמרי. רוכלים חדרו לשטח כפרהמכביה, מכרו את סחורתם במחירים מופקעים מבלי שהמשרה תקוף אצבע ומבלי שמארגני הכפר יטרחו לגרשם.

אלה היו נקודות שועדת החקירה היתה צריכה לברר, ושהוטל עליהן איפול של שתיקה. היו גם פרשות שלא הגיעו עד לועדה, כמו הנסיונות להוציא כספים על היצאות מדומות, שהוכשלו בעוד מועד, או פרשת הציוד מהמכביה הרביעית שחציו נעלם.

במשרדי המכס היה מונח ציוד שהגיע עוד בזמן המכביה הרביעית מאמריקה, ו־ שכלל ציוד מטבחי וספורטאי. מכיון שהי־ מכס עליו לא שולם עוכב המשלוח, עד שבהתערבותו של אהרון נתנאל, ישראליש הנהלת המכביה שנפטר ערב המכביה החמי־ שית, הוצא עלי ידי המכס לשימוש המכביה החמישית.

מכיון שהמכס לא שולם גם הפעם תבעה הנהלת המכס להחזיר את הציוד אחרי ה־ משחקים. הגברת זינגר שהיתה אחראית ל־ ציוד זה, עזבה את הארץ מבלי לדאוג להחזרתו המלאה והנהלת המכביה עושה עתה מאמצים גואשים להסדיר את הפרשה.

כל הפרשות שהוזכרו לעיל, אין דין שתיקה יפה להן. תנעת המכבי חייבת לנהל את חקירותיה בברשות אלה לעיני הצבור, כדי למנוע חשד של טשטוש.



סקס פתיחת חמכביה החמישית באיצטדיון רמת־גן, שהלהיב רבבות ישראל. אולם קטנוניותם של כמה עסקנים, שראו במפעל חניגי זה רק הזדמנות להפיק סובה להנאתם הפרטית, מעיבה על זיכרון המפעל.

ת הנוצצת

איחד מאות ספורטאים יחודיים מכל רחבי העולם, סימל

ידוע להם. הוא סרב לשלם. כך יצאה פרשת הזכיון לאור העולם. התגלגלה עד לוועדת החקירה, שם הושמעו האשמות נגד הגברת זינגר.

אותה שעה כבר לא היתה הגברת זינגר בארץ. כפרס על עבודתה במכביה קיבלה כרטיס־טיסה מטעם המכבי לארצות־הברית, שם נמצא כיום בעלה. ועדת החקירה לא יכלה לתת לה להשיב על האשמות אלה ואחרות.

פרשה אחרת היתה פרשת הבשר שסופק במסעדת כפרהמכביה להניג לא היה קשר עם בשר זה; הוא רק בישל אותו. ספק מיוחד סיפק את הבשר. המשלחות שילמו עבור כל ספורטאי אורח סכום של 6 דולר ליום, כדמי איכסון ואוכל. תמורת סכום זה היה כל ספורטאי צריך לקבל 400 גרם בשר ליום.

עוד בזמן המכביה פרצה השערוריה ה־ חוצה, כאשר הספורטאים התאוננו על מיעוט המזון שהם מקבלים ועל טיבו הירוד. בי־ יחוד התלוננו על מיעוט הבשר. מנות ה־ בשר היומיות היו רחוקות מכללול 400 גרם לגנש.

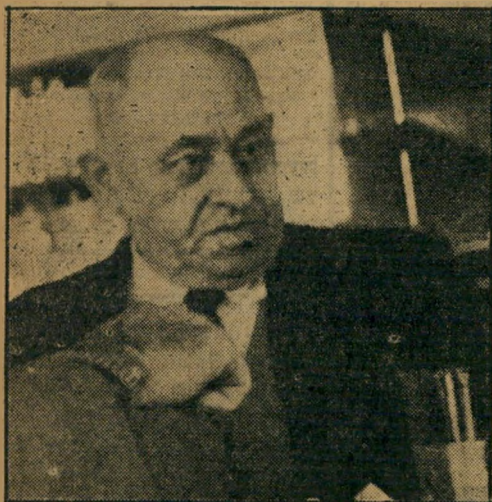
בחקירות שנערכו בתום המכביה ה־

לכמה מהמשתתפים במכרז היה וום מה, כאילו המכרז הוא רק הזכיון מונח כבר בכיסו של אחד יום אחד הופיעו שניים ממנישי אנגד מראשוני־לציון ואדם בשם נהל את מזונן בית־האורח ברמת־ מציע שלישי – אברהם הניג,

בטוחים שאתה תקבל את הזכיון, השניים והציעו לו לנהל את כשותפות. הניג סרב בכל תוקף. יבו יש שתי סברות שונות. הניג י: "אמרתי להם, אין בעסק הזה זלושה שותפים. אני עושה נסיון ז זה לבד, לא רק בשביל פרנסה בשביל אידיאליים. הם אמרו לי וותי. אמרתי להם שאני מוכן ל־ י ורק לא לעשות עמם שותפות."

ל השניים שונה במקצת. לדב־ הניג להכנס עמם לשותפות ב־ הוא סיור צורות של שטרות השולחן וטען: זה ידבר.

צפו כמה אנשים מראש, קיבל הזכיון למסעדה. הצעתו לא היתה



דורש הסיהור בן־ציון פס, עתונאי הספורט הוותיק וחבר בית־הדין העליון של המכביה. עקב דרישתו לבידור האשמות נגד עסקני המכביה, לא הושתקו פרשיות אלה.

במרחב

מצרים

בדונג מסי 2

כיון אחר זו הגיעו השבוע לקהיר משלחות הארצות של הגוש האפריאסיאטי. מלבד נציגי הפיליפינים, שלא נענו להזמנה, התרכזו בקהיר נציגי כל הארצות שהשתתפו לפני שנתיים יחסי בועידת בדונג. הפעם נוספו גם נציגי ברית המועצות, שהגיעו במסגרת סילון מיוחד, יחד עם משלחות סין העממית, מונגוליה, קוריאה הדרומית, ויאטנאם הצפונית. בראש המשלחת הסובייטית עמד אסיתאי הגון, ס.ר. ראשי דוב, יושב ראש הסובייט העליון של אזור בקיסטאן, ומאמין באללה ונביאו. הם נתיקבלו בסבקות פרחים, כמינהג.

כאשר נערכה ועידת בדונג, היתה מצרים בתחילת דרכה אל השיחור מן הכיבוש הבריטי, מועמדת לחברות במחנה הנייטרליסטי. גמאל עבד אל נאצר, שהיה אז בשיא פופולריותו העולמית, הפך כוכב ה



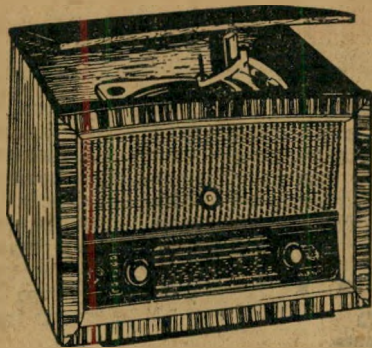
ראווייה במחצבת הפוך
מכל משכילה, אבן

מיפגש, צעד בחברת צ'ו אן לאי, נהרו וארנו. לא אותה נייטרליות. מאז, עברה מצרים דרך ארוכה, בעוד המזרח הרחוק שקע בשביתת נשק בלתי נוחה במלחמה הדינמית, עברה המלחמה בכל עוצמתה אל המרחב השמימי. גמאל עבד אל נאצר הרים על נס את "הנייטרליות החיובית" — נייטרליות שהיא חיובית כלפי ברית המועצות, שלילית כלפי המערב. מאותה סיבה גם ירדה במקצת קרנו של רודן מצרים בעיני הנייטרליסטים של המזרח, המקפידים מאד שלא להידבק בכל צורה שהיא בסוג הסובייטי של נייטרליות. על כן, כאשר התכנסו המשלחות השבוע בקהיר, היה אמנם גמאל עבד אל נאצר עדיין כוכב גדול — לא רק כמארח, אלא כגיבור מלחמת נפל של בריטניה, צרפת וישראל נגדו. אולם בתוך המקהלה של הערכה וכבוד, נשמעה נימה דקה של חשד כי הנייטרליות של גמאל 1957 אינה אותה נייטרליות של גמאל 1955.

אסור להתנשק?

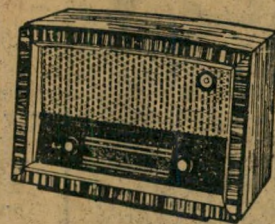
בין חברי המשלחת המצרית שיצאה לביקר בסין העממית לפני שלושה חודשים, היו חברת בית הנבחרים המצרית ראדה עסיה ובעלה, הם נשארו בסין גם אחרי שרוב חברי המשלחת חזרו לארצם. בפי החוזרים היו סיפורים מתמיהים על התנהגותה החופשית מדי של ראדה, התנהגות שאינה הולמת נציגה רשמית של העם המצרי. פעם אחת, סיפרו, התרגו בעלה, סר על לחייה, בנוכחות המארחים הסניניים. לפי הסיפורים, היה ברור כי הדבר היה ראשון שיעשה בעלה של הנבחרת הנכבדה, בשבוע לקהיר, יהיה לתת לה גם כדת וכדין. אולם משחזר הזוג, לא הראה שום סימני פילוג. להיפך: הוא נראה די מאושר. צלם אל מוסטאוו, שחיפש סנסציה רומנטית, אף צילם את השניים מתנשקים, פירסם את הצילומים על עמוד שלם בשבועון. אך אם קיוותה ראוויה בת ה-36 כי צי לומי האהבה ישימו קץ לחישה נגדה, סעתה. כי עתה היה למקניסיה נושא חדש למסע הרכילות. סענו הם במאות מכבדים

שייאים של פילוט



59 G HI-FI

המכשיר החדש ביותר המכיל מקום לפטיפון מחליף תקליטים. 7 מנורות, 2 רמיקול, 5 גלים, אנטנה פנימית.

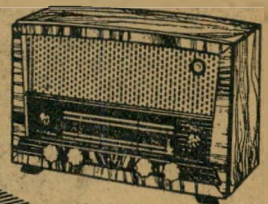


59 HI-FI

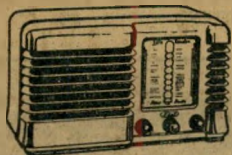
המכשיר החדש בעל צליל HI-FI, 7 מנורות, 2 רמיקול, 5 גלים, ומרחיב גלים, אנטנה פנימית.

פילוט רויאל

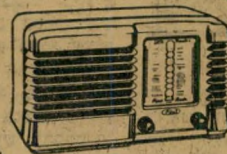
7 מנורות, מקלט רגיש וסלקטיבי, קליטה עולמית מושלמת.



המאסטרו הקטן 5



5 מנורות, גלים קצרים ובינוניים, מכשיר רגיש, קליטה עולמית, מיוצר בצככים שונים.



המאסטרו הקטן 4

4 מנורות, גלים בינוניים, רגיש וסלקטיבי ביותר, קולט יותר מ-50 תחנות, מיוצר בצככים שונים, מחיר עממי.

Pilot Radio U.S.A. - ENGLAND

פרסום אטלינגר

חן י' לטבת...



כל אשה יכולה לשפר מראה פניה ונתקן הפגמים על ידי טפול אינדיבידואלי לפי השיטות החדשות ביותר

קילוף עור (פילינג)

טפול חשמלי בקמטים

יעוץ בטפולים פלסטיים

במכון ליופי והרזייה

התיה וילנסקי

ת.א. רח' שינקין, 26 טל. 62417

פקידים! תלמידים! סטודנטים! הרשמו עוד היום במאולסן גרי לקורס הורדושי (2 X שבוע) ל- קצרות עברית ו/או אנגלית בת"א: אצל ת. בריקמא, גורדון 5 בחיפה: בייס, במעלה, החלוץ 13. הצלחה טובה!



דוגמא 5-5 אחים בדונג בע"מ

הידע אתה לכוון שטון?

אם כן, הגי יודע גם לצלם! עם סיסמא זו, כבש "קודק" את העולם. עם מצלמה של פוטו ברנר קל ביותר לצלם. הוכח בעצמך!

לך ל-

פוטו ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 30

האם הגיע הזמן לחדש את מינויך?

מינויים המקבלים תזכורת על הסיום המתקרב של מינויים מתבקשים להעביר את דמי-החדש בהקדם.

עקב הדרישה הגדולה לעיתון אין באפשרותנו להבטיח את המשך המשלוח למינוי אחר תום תקופת המינוי. על-מנת למנוע אכזבה — נשמח אם תחדש את מינויך מייד עם קבלת התזכורת.



נעמי, אחת המשוגעות לספורט החתירה בחסקות, מובילה את כלי השיט הזעיר שלה אל החוף. אמריקאי, הוא צר וקל הרבה יותר מן הכלים המקובלים בארץ. כלי זה, השונה מן החסקות הרגילות, הושאר כמתנתו עלידי תייר

המאמץ

בקץ ובחורף אנשר למצוא אותו על שפת ימה של תל-אביב טופסי משוגע לספורט החסקה

תיעה את טופסי מהחלטתו לשמש כמציל. אך אחרי חודשים אחדים, כשהגיע לארץ רב-החובל ירמיהו ("ירמה") הלפרין עם אונית האימונים שלו שרה, הצטרף טופסי לצאת של ירמה. הוא עזב אותו רק בשנת 1939, עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, כדי להצטרף לצאת אונית-הסוחר העברית חווה, שעסקה בהובלת דלק לצבא הבריטי הלוחם במדבר לוב.

חגיגות הנצחון, בסימנה של מלחמת ה-

עיר המרפא הרוסית לחוף הים השחור. בארץ המיר אביו של טופסי את מרכבות הוואר, בהן עסק ברוסיה, בשירות אוטו בוסים בהם השקיע את כל הונו. שירות זה, שכונה בשם גליאביב, הפך אחרי כן לקואופרטיב דן.

את שעותיו הפנויות, נהג טופסי הצעיר לבלות ליד הים. הוא התידד עד מהרה עם הדייגים הערביים שיצאו למלאכתם על דוגיות שטוחות, שלא הכיר כמוהן על

בר מוצק, בעל רעמת שערות בלונדיות, שישב על ספסל הפרקליטים ב"אולם בית-המשפט בתל-אביב, משך אליו את תשמת לבם של קבוצת נערים תימניים שהזדמנה למקום: "מה עושה כאן טופסי המציל?" שאל נער אחד את חברו, "בשביל מה הביאו אותו לשופט?"

טופסי הסב אליהם את ראשו. הוא חיך לעברם, קרץ בעיניו את אחת מקריצותיו הידועות ביותר, והמשיך לעסוק בגל הניירות שלפניו.

שמאי ("טופסי") קונצ'פולסקי, המציל ה"מפורסם" משפת ים תל-אביב, לא היה נאשם. כמוסמן למשפטים הוא מופיע יום-יום ב"בית-המשפט, עובד כמתמחה במשרד עורך-הדין נתן קנת.

בית-המשפט נפתח בשמונה וחצי. אך יומנו של טופסי מתחיל הרבה לפני כן. המשיך מים קום מבין אורחי בית-המלון דן שעל שפת הים יכולים להבחין, כבר בשעה שש בבוקר, בקבוצת אנשים ונשים ערומים למחצה, המקפצים ומפוזזים על החול, דור הרים לפתע לעבר הגלים, משתכשכים במים וחותרים להנאתם בסירות החסקה השטוחות, בשעה שכספית המדחום בחתור המלון אינה עולה מעל 15' המעלות הראשונות. במרכזה של חבורה זו אפשר תמיד למצוא את טופסי, סופסי הוא הראשון על החוף, טופסי מתעמל בחורף, טופסי שוחה, מציל, חותר בחסקה ורושם חברים חדשים למועדון מתחצי החורף, מיסודו של טופסי.

דוגית ושמה חסקה

את החתירות הראשונה שלו עם הים התל-אביבי, עשה טופסי לפני 36 שנה, אחרי שעלה לארץ-ישראל מיאלטה.



החניכים

טופסי מפקח על שני ילדים תל-אביביים, המור בליט את החסקה בחתירה אל החוף.

שנשלחו אל העתונים ואל יושבי-ראש בית הנבחרים: ההתנשקות בפומבי של בחירת העם היא מעשה בלתי-מוסרי, העשוי לגרוף את בנות הנעורים התמימות לדרך-חטאים. **ביקור בבית-הסוחר.** לשוא ניסתה ראויה להשיב כי לא עשתה כל עוול, כי נשיקתה היתה נשיקה טהורה, לא מן הסוג המגרה, המוצג לכל נערה בבית-הקולנוע. ובכלל — האם הוא בעלה או לא? ואם אסור לנשק בעל — את מי מותר לנשק? גל התגובות גבר. מנהלות בתי-ספר, נשות החברה הגבוהה, אמהות צדקניות — נדמה כי לא היתה אשה משכילה אחת במצרים שלא הטילה אבן על ראויה. השבוע שוב הופיעו צילומיה של הנב-חרת הפעלתנית בעתוני מצרים. היו אלה צילומים מביקורה בבית-הסוחר הגדול של סור, בסביבות קהיר. היא התעניינה בסדרי החיים שם, בדקה את טיב המזון המוגש לאסירים, הבטיחה למרגל אנגלי להשתדל שיעבירו אותו למקום נעים יותר, ואף ניסתה במו ידיה לפורר אבנים גדולות, במחצית העבודה של הנדונים לעבודות-פרך. בתום הביקור הצהירה ראויה שהיא מ"כינה הצעת-חוק לתיקון המצב בבית-הסוחר המצרים, בדוגמת החוק הקיים בסין. "מעתה החלטתי להתעניין רק בנושאים הלא-מיים שבגללם שלחו אותי הבוחרים לבית הנבחרים. לא אוסיף עוד לדבר על נשיקות."

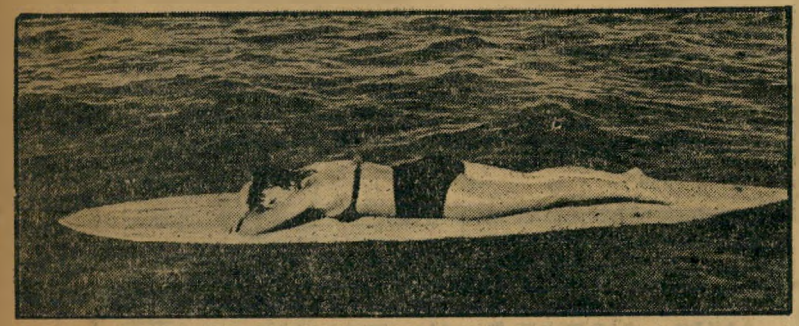
סוריה כדורים על הגבול

גם בימי המלחמה הקרה הלהוט ביותר סביב הנעשה בגבול הסורית-תורכית, היה אזור הגבול עצמו רוגע לחלוטין. בולגנין שגר איגרת איום לאנקרה, חרוש-ציבוי גיפנף ב"קליקו הביניבשתיים, הצא המצרי הנחית חיללים בלסקיה — אך הגבול נשאר שקט. עם מצב זה לא יכול היה להשלים כתב השבועון המצרי אל-מוצאחה, שיצא לסור בסוריה, כדי לאסוף שם חומר המוכיח כי המצב בגבול התורכית הינו בכל רג. בחלב קיבל מכונית צבאית סורית, יצא לגבול. הוא עבר את הכפר הסורי באב אל-האחאה, המשיך בכביש המוביל לאיסקנדרון, עד ל"כמה מאות מטרים מעל הכפר התורכית דלפה, שנכלל פעם בתוך תחומי סוריה. ואז נשמעו יריות מן העבר התורכית. או כך, על כל פנים, כתב העתונאי המצרי. **בני חוש מידה.** "לולא זריזותו של נהגי הצבאי, הודיע לקוראיו, "לא הייתם רואים את הכתבה הזאת." ולהוכחת דבריו, צירף שני תצלומים מטושטשים מעט של העמדה התורכית. שלושה חצים הראו את דמויותיהם של החיילים התורכיים היורים. בשוכו של הכתב הזריז לכאב אל-האחאה, סיפרו לו התושבים כי היה לו מול כפול. הוא לא ניצול רק מכדורי התורכיים, אלא גם ממוקשי הסורים. "בשדות של הגבול קבורים המון מוקשים", הסביר לו אחד ה"זקנים. "הם נמצאים שם כל כך הרבה זמן, שאיש אינו יודע איפה הם. כל השלטים נעלמו והמוקשים התכסו עשבים. למה לנו שלטים? הרי כאן הכל שקט."

את דבריו הזקן פירסם העתונאי המצרי כי הוכחה של תמימותו הכפרית. "הוא אינו יודע על איזה חבית של חומר-נפץ הוא יושב". פסק. "הוא אינו יודע ששם עולה להתחיל מלחמת העולם השלישית." העתונאי המצרי נשמע משוכנע מאד מ"דבריו עצמו, אולם יתכן כי היו אלה רק הכדורים התורכיים, שעיחתו את חוש המידה שלו.

מחרוזת כסר מזוייף

העתונות המצרית האשימה השבוע את ישראל בזיוף שטרות-כסף מצריים בני חמש לירות, כדי לחבל ביציבות המטבע המצרי. השטרות, לדברי קהיר, הודפסו ב"ישראל, הוטפו לצרפת, משם הוברחו ל"לבנון, המשמשת מרכז הפצתם... **ריר איראן בקהיר.** סבא בודי, שלח מכתב-הכחשה לאחר השבועונים המצריים, שפירסם סיפור מאת עתונאי אמריקאי על משלוחי נפט פרסיים המגיעים בכביש ל"אילת. כתב השגריר: "חברת הנפט המול-אמת אינה מספקת אף טיפה אחת של נפט לישראל. על כך יש התחייבות מפורשת של ממשלת איראן כלפי ממשלות ערב... **סטודנט סורי,** שלקח ברצון נוח יתירה את האיוח הפוראלי של ארצו עם מצרים, פנה במכתב גלוי למצרים למעט בנושאי-תערוכת ע"א אנגליות. מאחר "שאנגליה נשארת תמיד אנגליה — והרי אני יודעים מה עוללו האנגלים לעם המצרי האצילי."



אחרי שחתרה עם החסקה שלה הרחק מן החוף, יכולה ספורטאית זו לנוח מעט, ב"ן ארץ, מים ושמים, ולהיטלטל על הגלים הנעימים.

הארגעה

עולם השניה, מצאו את טופסי על בימת סוכת המציל הגבוהה בחוף תל-אביב. הי חסקה, דוגית הדייגים הערביים, הפכה ב"נתיים לכלי-ההצלה ש" מצילי החוף, טופסי, שחתר בחסקה כבר מאז היותו בן שמונה, הפך לאביר החותרים.

עצה משפטית על שפת הים

ארבע שנות הלימודים חלפו כשטופסי אקנה לו שנה אחרי שנה מעמד מוכר בין אורחי תל-אביב הרטובים, בקיץ ובחורף. לפני שנים אחדות התפרסם טופסי במבצע ספורטאי חשוב, כשעבר יחד עם חברו שמואל צייטלין את המרחק תל-אביב-חיפה בחתירה על גבי חסקה. כולם הסתכלו עליו כמו על משוגע, אבל הוא ניצח.

מאז, הפכה החסקה למרכז עיסוקיו, מ"חץ לתורת המשפטים. טופסי, שהוא הבונה הטוב ביותר של חסקות בישראל, סיפק כבר את מעשי ידיו לכל אורך חוף הים התיכון, ואפילו לחוף יס-אילת הגיע. השנה החליט להדביק גם אחרים בהת" להבותו לים ולחסקה. "אני שמח לקבל ל"מועדון מתחצי החורף שהקמתי כל אחד ואחד, אמר טופסי, כשהוא צובע חסקה חדשה על שפת הים. "הוא יכול ללמד אותך לחתור בחסקה, להתרחץ בים, ולהשתונח בחורף ואפילו עצה משפטית, אם אתה זקוק לה חס ושלום," הוסיף אחד ממעריציו.

שפת הים השחור. לאחר זמן נודע לו כי דוגיות אלה, "חסקה" יקרא להן. המשפחה לא היתה מרוצה מקרבנות ה"יתרה של טופסי לים. אך תלמיד הגמנסיה נורדיה לא אבה לשמוע להוראות אבא. שעות על גבי שעות שהה על שפת הים, כשהוא מסתכל בהערצה אל המציל החסון והאלים, המטיל את חתיתו על קהל מאות המתרחצים, המציינים להוראות משרוקיות. אולם משטיים את בית-הספר התיכון לא פנה טופסי מיד אל סוכת המציל. בכספו של אביו, הביאה אותו אונית נוסעים מהר דרת לאיטליה, שם נרשם לבית-הספר למש" פטים, אותו סיים בתל-אביב אחרי 25 שנה. כי לימודיו של טופסי באיטליה לא נמשכו זמן רב. חבר שבא מן הארץ סיפר לסטודנט למשפטים שבבתים מחפשת המר עצה המקומית מציל לשפת-הים. טופסי השליך את ספרי החוק, מיהר לחזור לארץ, למרות התנגדות אביו.

הגפרור הכריעי

את המשורה בבתיים קיבל טופסי בדרך מקורית ביותר. ראש המועצה המקומית באותם הימים, יהודי אמריקאי בשם אברהם מינץ, כינס את ארבעת המר עמדים למשרת המציל ואמר להם: "מכיוון שאתם ארבעה, נערוך הגרלה." ההגרלה נערכה בעזרת שלושה קטעי גפרורים וגפרור אחד שלם. אין לתאר את התענוגותיו ושמחתו של טופסי כשהוקא הוא משך מידי ראש המועצה את הגפרור השלם, וזה במשרה הנכססת. אפילו המשכורת הזעומה, גם באותם הימים, של שמונה לירות לחודש, לא הר-

כדאי להרבות דברים על אותה גלויה פיוֹ
סית בחרוזים, ששלח המחבר לבן־אחורו
הצעיר בתל־אביב.
כל אדם רשאי להשתעשע בחוג משפחתו.
אולם, הליכה זו בנעלי־בית ברשות הרבים
— האופיינית כל־כך לשרת בספרו זה —
היא מורה במקצת, כשמדובר באיש הנח־
שב בכל זאת לדיפלומט מקצועי.

מעיקרו אמנם נכתב היומן בצורת מכתבים
סדירים לגברת צפורה שרת, רעיית המחבר,
שלא השתתפה במסע. בכך ניתן להסביר
כמה מן הנימוט האישיות המתנגגות בספר.
ואף על פי כן, העריכה לדפוס היתה ראויה
ליתר קפדנות.

חלון לאפיה. בעוד שעיקרו של הספר
הוא מעין דיווח־שבון של נסיון שנעשה
לסייע להבנת ישראל באסיה, הריהו מוגש
גם כתרומת־מה להבנת אסיה בישראל, כותב
המחבר. ואכן, את התפקיד הזה ממלא יומן
המסע כהלכה. חלק מהחומר הופיע תחילה
בדבר. אולם יותר ממחציתו רואה אור בפעם
הראשונה. כמה מן הפרשיות המתוארות
שימשו עד כה נושא להרצאות במסיבות

מקור

מסע לעיִיבה

משום באפיה (מאת חסה שרת, הוֹ-
צאת דבר, 356 עמודים) הוא יומן־המסע של
המחבר, שיצא בשליחות הממשלה לארצות
אסיה הדרומית והמזרחית, ערב מבצע סיני.
השליח שהה בדרכים עד ראשית דצמבר
1956, ואז חזר ארצה — לאחר שתוצאות
המבצע כבר היו בבחינת „את הנעשה אין
להשיב“.

יתכן שיש קשר בין שילוחו של שרת מן
הארץ למרחקים — בורמה, הפיליפינים,
יאפן, סינגפור, מלאיה, ציילון, ניפאל, סיאם,
לאוס וקמבודיה — לבין המאורעות שהס־
עירו את ישראל ואת העולם באותם חודשים
רבי עלילה. שיגורו של האיש המתון אל
מעבר להרי חושך, מן הסתם הקל על ה־
מתכננים ומבצעי הפעולות בבית.
אולם הוכחה לכך, שאמנם קיים קשר כזה
בין המאורעות, אין למצוא בספר.
משימה בתוך משימה. פרט אופ־
יני למעמדו של שרת כיום, מצוי באותו



דיפלומט שרת בפעולה*
בנעלי־בית ברשות הרבים

סגורות, והציבור הרחב יוכל עתה לעמוד
עליהן בלי כיסוי של מסתורין.
שרת הוא, כידוע, ראש ממשלה לשעבר
ושר חוץ לשעבר, ואין זה מן הנמנע שיהיה
ביום מן הימים גם חבר כנסת לשעבר. אך
יהי מעמדו במעלות התפקיד אשר יהי,
הוא יישאר תמיד אחד מסובי הפובליציסטים
של מפא״י, פרשנה ומסבירה בכל התנאים,
שופרו הנאמן של מנגנון, אשר שחק והש־
פיל גם גדולים ממנו.

צבעי הברוש

ברושים לבנים (מאת חסה דור,
הוצאת לקראת, 48 עמודים) הוא ספר ש־
רים ראשון למשורר צעיר, המצטיין בהת־
רשמות מקוריות, חוש לצבע וקצב פנימי
אמיתי.

הוא מגיש צרור שירי אהבה, מספר תמוֹ-
נות נוף, מעט מהד הזמן על מוראו ושגבו.
אין זו כמות העושה רושם, ולא כרך בנזי
לתפארת הפרס. אולם המסוגל להבחין ב־
טעמים דקים יזכור יפה שורות חזקות
ופשוטות, כגון אלו המופיעות, למשל, ב־
שיר על השחר החדש:

על אילו מזבחות לא העלינו זבחי?
ובאילו מקדשים קטורתנו לא עישנח?
אבל זכרן רודף כמו אהבה נזובת,
אבל עיני המחז דולקות כלבנה.

כן יזכור ודאי הרהורי־בידות וחשבוך
הנפש, העולים מתוך המחזור קריח אחרת:
ראשי החכם והטוב,
מי כמוך ידע כל אלה:
יש שירים שכתוב, לכתוב,
אך עולה עליהם האלם.

וכאלה רבים. דור אינו כותב „שירים
שכדאי לכתוב“, אלא מאציל ביטוי לחציות
חריפות, כשאינו יכול להתעלם מהן. וסימן
טוב הוא לו.

* לידו: אשתו צפורה.

המתנה היפה לכל הזרמנות!

כלי כסף
ומצופה
כסף

פרינצנטל

נוסד בורשה בשנת 1905

PRINCENTEIL

Established in Warsaw 1905

silver and
silver plated ware

מבחר עשיר של 10 דוגמאות מרהיבות עין
להשיג בכל רחבי הארץ

בינן לבין עצמן ♦ על שפת הים
בחיק המשפחה ♦ על נושא אחד
ישר לענין ♦ הזאטוטים הללו.
הופיע ונמצא למכירה
בכל הקיוסקים בארץ
132 עמודים ♦ 850 פרוטה

100
חתיכות
המין החלש
בקריקטורה
העולמית

הוצאת ש. פרידמן, ת"א

הופיע הספר הסנסציוני

פייטון פלייס

רומן בעל תוכן מיוחד במינו, אשר הפך לספר רב מכר ללא תקדים
— בחודש הראשון להופעתו נמכרו 3,500,000 (כשלשה וחצי מיליון)
טפסים!!!

מאז הופעתו ועד היום (62 שבועות) הוא עומד בראש רשימת הבסט־
סלרס, שיא שלא היה כדוגמתו.

להשיג בכל חנויות הספרים בארץ

למדו שפות!

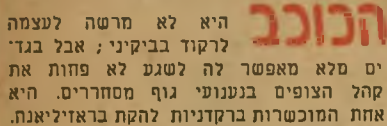
מהר וביסודיות בבית־הספר לשפות „קדימה“
תל־אביב, בן־יהודה 74, טלפון 20314

(א) אולפניות לאנגלית ללימוד מרוכז (2 שעות ביום) למתחילים
ולמתקדמים וחוג לשיחה (Conversation) למשתלמים על־
ידי מורים מאנגליה.

(ב) קורסים לעברית. אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות
הידיעות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.

(ג) קבוצות לאנגלית לתלמידי בתי־ספר ג' ד' ה' ו' ז' ח'
יסודיות, ה' ו' ז' ח' תיכוניות.

פרטים והרשמה: מ' 129 לפנה״צ — 93 בערב (פרט ליום ר).



השאלה הזו 1986

כיום מתקשים עדיין בביטוי השם, אולם מדברים עליה בכל רחבי העולם. גם ביש ראל גילו כבר מבקרי הקולנוע, שראו את הסרט הצרפתי ציד המכשפות, את אחת הכוכבות המקוריות והמקסימות ביותר ש' הגיעו אל הבד. שמה — מילין דמונג'ז.

מילין בת ה-22, לא חלמה מעולם ש' תהפוך כוכבת קולנוע המבוקשת מהוליווד ועד לפאריס. היא היתה נערה חנינית ו' רגשנית, אולם היה לה חסרון גדול — היא היתה סוּלָה מאוד. הנערה ילידת ניצה, בת לאב צרפתי ואם רוסייה, רצתה להיות פסנתרנית מפורסמת. היא המשיכה בלימודי הנגינה בפאריס. שם הגיעה אל הקולנוע. בהיותה בת 16, תיקן המדע את שגיאת הטבע, הצליח להעניק לה זוג עיניים חז' מות גדולות וחודרות, שכמוהן לא היו ל' שום כוכבת בד צרפתייה. העיניים המהמ' קנות וכשרון-המשחק הטבעי של מילין הוליווד אותה בסולם הקריירה הקולנועית.

הצלחה דרך גבר. במשך ארבע שנים שיחקה מילין תפקידים קטנים וצדדיים. בסרטים צרפתיים ובריטיים. היא הופיעה גם ביצירות מפורסמות כיילי האהבה ו'

סרטים

שחיתות במגבית

קורות אסתר קוסטלו (אלג'י, תל' אביב, ארצות-הברית) הן קורותיה של ילדה המאבדת את חושי הראיה, הדיבור והשמע, כתוצאה ממשחק ברימוני יד. עזובה ומוז' נחת היא מתגוררת בכפר אירי נידח, עד שבת הכפר (ג'ון קראפורד), שהפכה נתינה אמריקאית עשירה, מוציאה אותה למרחב. קראפורד שבעלה זנח אותה, מקדישה את חייה לטיפול בעלובת-החיים, מתמסרת כדי ליצור את הקשר בין הילדה לעולם ה' חיצוני. במאמץ והקריבה של שנים היא מצליחה לטעת בקרב הילדה, שהפכה ל' נערה יפת-מראה, את תודת החיים. הצלחתה של האשה מחזירה אליה את בעלה (רונוו בראצ'י), נוכל חסר-מצפון המשתמש בנערה להקמת קרן מיוחדת, קרן אסתר קוסטלו. באמצעות הקרן הוא עורך מגבית בשיטות אמריקאיות, המביאות רח' חים לעסקנים יותר מאשר לנוקשים, יוצא לסיור עולמי כדי לצבור כספים בעזרת הנערה העיוורת-חרשת-אילמת.



שחקנית דמונג'ז מצטלמת

בין לילה, הצלחה

גם כשה, גם אותם. עד כאן זהו סרט מועזע ושובה-לב באמיתותו ובפשטותו. משחקיה של היטר היס, המגלמת את ה' נערה הנכה, ומצליחה לשחק מבלי להשתמש לא בעיניה ולא בפיה, מחפה על משחקם של שחקנים קראפורד ובראצ'י. אולם מה שמתרחש אחר-כך פוגם בשלמותו ובאי' כותו של הסרט.

בראצ'י אינו מסתפק בכספים שהוא גורף בעטייה של אסתר קוסטלו, חושק גם ב' גופה. שעה שהוא אונס אותה, היא מקבלת ועוזע, שבעקבותיו חוזרים אליה חושיה. לבסוף מתים הנבלים, הטובים מתחתונים וממשיכים במגבית, הפעם ללא שחיתות.

גיאז בכיתה

מה טוב להיות צעיר (סגדור, תל-אביב; בריטניה) הוא סרט הסותר לח' לוטין את ההנחה שהבריטים הם שמרניים וקפדניים, ביחוד במה שנוגע לחינוך. ג'ון מילס הוא מורה בבית-ספר בריטי טיפוסי, בעל מושגים פדגוגיים מהפכניים, הסבור כי בעזרת מקצבי ג'ו ורוקינרול יצ' ליה לחנך את תלמידיו יותר מאשר בעזרת ספרי ההיסטוריה והשפות הוותיקות.

מובן שדיעות מעין אלה אינן מתקבלות בקלות. מנהל בית-הספר (ססיל פוקר), בעד' רת צחת מוריו, יוצאים למלחמה במורה המהפכן, מסלקים אותו מבית-הספר. בתג' בה על כך מסתגרים תלמידיו בתוך אולם, מכריזים על שביתה, המאלצת לבסוף את המנהל להכיר בטעותו, להחזיר את המורה ושיטותיו אל בית-הספר.

אמר אחד המחנכים, שחזה בהצגה מיי' חות של הסרט: "יותר טוב שבני הטובים תלמידו הגימנסיות יעסקו במנגינות ג'ו, מ' אשר בפריצות וגניבות מכוניות."

כוכבים

צעירה פוזת

עד אמול איש לא ידע את שמה. גם

הכל
אפשר
לבנות
ב...

סופאסלוט

זויתן מתכת
מנוקב שרוף
בתנור בצבע אפור
נמכר בחבילה סטנ-
דרטית. החבילה מכי-

לה 12 יחידות כ"א 237
ס"מ אורך עם ברגים
ואומים. זויתנים אלה מיו-
צרים בשלשה גדלים. אפשר
לבנות כמעט כל דבר החל
מאצטבאות וכלה במבנים של-
מים מסופאסלוט. ללא שרטוטים
והכנות. מבנים אלה ניתנים לפי-
רוק בקלות לאחר השמוש. החומר.
סופאסלוט. נשאר לבניית 1001 מבנים
אחרים. לפני שתבנה תחקש אתנו.

סטנט בינלאומי, רשום סטנט ישראלי 10490/57

"מירומית"

מפעלי מתכת אשקלון

המפעל: אזור התעשייה אשקלון
המשרד: רחוב הירקון 106, תל-אביב
טל. 21964 ת"א

Supaslot

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **ציד המכשפות** (מקסיס, תל' אביב) — מילין דמונג'ז מנסה לצוד את איב מונטאן מורועות סימון סניורה, עוזרות לבישופים וראשי הבולשת להטיל מוראם על ישוב שלם. יצירתו של אתור מילר.
● **מלך בני-יורק** (צפון, תל-אביב; צ'ון, ירושלים) — צאצאי צ'אפלין נלחם בארצות-הברית בנשק ההומור והסטירה דאון אדמס.

● **ממלכת השמש** (מוגרב, תל' אביב) — סרט תעודתי מרתק על החי' חיהם של שרידי התושבים הקדומים של ארץ האינקה — פרו.

● **דורי ואני** (פאר, תל-אביב) — יצירה ניואריליסטית ספרדית, על נערה, דוד שיכור, עניים מרודים ומלחמות שחורים.

רבות כוונות בלב שר

מי שהיה שר הפנים הראשון של מדינת ישראל, **יצחק גרינבאום**, יצא השבוע בהתקפה חריפה ביותר על חזונו המשיחי של דוד בן-גוריון, ועל שיטת לימודי ה' תודעה היהודית בבתי-הספר. גרינבאום ה' אשים את ביג' בכך, שהוא בורח מהצינונות ומברח ממנה גם אחרים... הקוריוז של פרשת ההדלפה מצד אחדות העבודה, שגר' מה למשבר הממשלתי, קשור במהגיה המוסרי של תנועה זו **יצחק טבנקין**. טבנקין הידוע כשחקן, אחרי שפרש מפעילות מפלגתית גלויה ונמנע לנאום בצבור, הפר את שתיקתו והיה האיש שתבע מ' מפלגתו להוציא את הענין אל הצ' בור... בתשובה לשאלתה של חבר ה' כנסת **חנן רובר** מסייעת מפ'ם, שהופנתה לשר האוצר, ואשר בה רצה רובר ל'דעת אם השר מתכוון להטיל מיסים על מתן שירותים, השיב שר האוצר **לוי אשכול**: "רבות כוונות בלב שר". רובר לא נשאר חייב לתשובתו של אשכול, ענה במקום: "אני מודה מקרב לב על התשובה עשירת התוכן. אולם השאלה שרציתי לשאול היא: על איזה שירותים מתכוון השר הטוב שלנו להטיל את המס?... בצורה מקורית מאוד הומין בכנסת עורך הארץ, ח"כ ה' פרוגרסיביס **גרשום שוקן**, מאמר לעניין כלכלה מח"כ מפא"י מנהל טולל בונה **דוד הכהן**. בעת שהאחרון התפרץ ושיסע את שוקן בקריאות-ביניים, בשעת נאומו בו הומין את הכהן לטעון את טענותיו גם מתוך לכנסת, צעק הכהן: "גם לפני עורכי הארץ רציתי לטעון, אבל הם לא נותנים חופש מלא, מכתבים למערכת או מאמר חתום עם שם סופרים. אתה יכול תמיד להשתתף אצלנו".

★ ★ ★

אכזבות בבית הודבן

תיקונים מקוריים בהיסטוריה של ההגנה, בתקופת שלטון המנדט, החל להכניס ה' שבוע עורך מערכות, סג'אלוף **גרשון ריבלין**, בסידרת כתבות שהחל לפרסם ב' במחנה גדנ"ע. ריבלין, המספר בכתבותיו על פעולות המנגנון הקבוע של ההגנה, נקב בשמותיהם של מפקדי הארגון כי **ישראל גלילי ואלהו גלדומב**, כבעת "עכשיו אפשר כבר לגלות". רק שם אחר, סבור ריבלין, אי-אפשר עדיין לגלות. ב' כתבה, בה נזכר הרמ"א (ראש המטה ה' ארצי) עשרות פעמים, לא הוזכר שמו אפילו פעם אחת. הסיבה: הרמ"א באותה תקופה היה ח"כ מק"י היום, ד"ר **משה סנה**... על אחת מאכזבותיו הגדולות ביותר בעת ביקורו הראשון בארצות-הברית, סיפר השבוע ראש עיריית נתניה לשעבר **עובד ברעמי**: "הומונתי יחד עם עורך דואר היום **איתמר כראב"י** לארוחת צהרים אצל הודבן **נתן שטראוס**. שינוי היינו רעבים מאוד כבר כמה ימים, והיינו

בסוחים שהנה אצל שטראוס ושכור את רעבונו. אולם שטראוס היה בדיאטה חמורה. ארוחת הצהרים היתה מורכבת מדיסט קחא קר ולפת בננות... אכזה אחרת נגרמה ל' ראש עיריית תל-אביב יפו **חיים לבנון**, ב' עת ביקורו האחרון ב' ארצות-הברית. סיפר ל' בנון: "הגעתי לאמריקה במול רע. איתי הגיע לחלל הספטיק השני של הסובייטים, הנשיא אייזנהואר חלה ונהגי הרכבת התחתית בניו יורק שבתו. כל זה הדאיג את האמריקאים מאוד ולא כל כך עניינו אותם הצרות של תל-אביב... לעומת זאת כיוון השבוע יושב-ראש הכנסת **יוסף שפרינץ** צק את חיצו ועמו נגד הנוער הישראלי. בכנס ותיקי ההסתדרות שנערך בתל-אביב אמר שפרינץ צק: "אין זה נכון כי אין מלחמת אבות ו' בנים בארץ. מול הא"י דיאלים של האבות עו' מדת האנוצנטריות ה' קונוונקטורלית של ה' בנים. הדור הצעיר מ' קבל את כל מה שהושג במאבקים ובמאמצים כ' דבר המובן מאליו".

★ ★ ★

הגינ"ג הוא גדול

במועדון צוותא בירושלים, בו מתקיימת פגישת משוררים אחת לשבועיים, נערכה לאחרונה סדרת הרצאות על המשורר **אורי צבי גרינברג**, בהשתתפות המשוררת **לאה גולדברג**. המשורר **חיים גורי**, המעיד על עצמו שהוא ממעריציו הגדולים של משורר רחובות הנהר, הסריח את עצמו ובה לפגישות אלה במיוחד מתל-אביב. ב' עת הסיכומים של הפגישות התפרץ גורי: "מה שלא תגידו על הגינ"ג הזה, הוא משורר גדול... כמעריצה אחרת של גרינברג נתגלתה השבוע אשתו הצעירה, **עליזה גרינברג**, גילתה כיצר נישאה לאורי צבי המבוגר ממנה ב-29 שנה. ב' ש



החייל הראשון על הרוכב: בעת ביקור בירושלים משלח משה דיין הוראה ידועה, חש לצחצח את נעליו.

עתו כתבה עליזה שירים למברק וטולם. פעם ניסה הדייר **ישראל אלדר** (שייב) לשנות אחד משיריה וגרינברג התנגד לכך. כעבור זמן מה, כשסרה עליזה עם קר' יינית לחי' גאולה כהן לביתו של גרינברג, אמר הוא לידידו הדייר ייבין: "זו ה' אשתה... אגב, הגברת גרינברג גילתה כי מזה 10 שנים לא ביקרה בקול' נוע... משלחת של נכדי אבינו, וכ' ראש המוכתר **מחמוד רשיד**, ביקרה השבוע בביתו של הנאשם בהסתה למרד **ראובן** ("רומק") **גרינברג**, בירכה אותו לחג החנוכה. הנכדים העריכים כוודו ב' לביבות והגישו לרומק מתנה: ארבעה פחי זיתים כבושים, מפירות מטעי הכפר... אחרי הצלחת פזמונו של דן **אלמגור** על החברא קדישא, המושר בפי רביעית מועדון התיאטרון, מכין עתה הפזמונאי הצעיר, תכנית שלימה בשם דתיאדה, ש' רעיונה הכללי הוא פשוט: כשם שבארצות-הברית מוכרים בננות במקצבי קליפסו, ינסו חברי רביעית מועדון התיאטרון למ' שוך את קהלם חזרה אל הדת בעזרת ה' רוק'רול... וידיו על יחסו לנשים פירסם שגריר צרפת בישראל **פיארא אנ' ז'ירי בר**, בעתון של מועדון רוטרי. גילה זילבר: "כשמזכירים טקסים או מסיבות עם גברות, התגובה הראשונה שלי היא לשאת את רגלי ולהימלט הביתה. מה שקרה לאדם בגן עדן עומד תמיד לנגד עיני. אבל בחיים זקוקים לנשים. אפילו מוחמד — והוא לא היה משוחד בעיני נשים — אמר: שלושה דברים מביאים אותי לאהוב את העולם הזה והם הנשים, הבשמים וזיכור הנשמה בעת התפילה. האמת היא שהאשה כלשון אשר בפיו הטוב והרע בהו'... מלחמה פרי סית סיים השבוע פרופסור האוניברסיטה **נ. מוריסני**. אחרי שפקדי עיריית ירו' שלים התעקשו להוריד את המספר 18 מה' בית בו גר הפרופסור ברחוב ארלוזורוב, הפעיל הפרופסור את כל קשריו ושיגר מכתבים לראש העיר כדי שישאירו לו את המספר ח"י. השבוע נענתה העירייה ל' בקשתו, השאירה את המספר... רוח ה' נבואה פקדה השבוע את ראש קבוצת ה' כדוריד של מכבי רחובות ומורה ההתעמלות **אורי כהן**. שנת דקות לפני תחילת ה' דרבי הרחובות בכדוריד, בין מכבי והפועל, ניגש אורי ליציע, קרא לאשתו, הסיר את טבעת הגשואין ומסר לה אותה. 20 דקות אחרי תחילת המשחק התגשש אורי עם שחקן יריב, נקע את ידו ונפגע באצבע עליה נשא את הטבעת... כוכבת הקול' נוע הצרפתייה **ברייג'ס בארדו** נתנה השבוע דוגמה ליחסים אנושיים מיוחדים. היא הציעה את עצמה כסנדקית לילדה ש' נולדה לבעלה לשעבר, הבמאי **רוג'ר ואדיס**, ולדוגמנית שדדית. יום אחד בל' בד אחרי שברייג'ס התגרשה מואדיס.



יפאן פרס קולומביה תורכיה

הו רק ארבע מתוך הארצות הרבות אלי' הו נשלחים מדי ש' בוע מינוי החוץ של "העולם הזה", שבועון החדשות ה' ישראלי, המוסר ל' ישראלי בניכר דו"ח נאמן ומלא על כל הנועשה בארץ, בכל שטחי החדשות.

גם אתם תוקסמו מפזמוני טומי סטיל



עליתו ההרפתקנית בעולם השעשועים וטלטוליו ברחבי תבל יעצרו את נשימתכם.

★

תשירו ותרקדו עם טומי סטיל בקולנוע ירון בתל-אביב

פסוקי השבוע

- **פרקליט מחוז תל-אביב יעקב ברנאר**, בנאום הסיכום במשפטים של שני בני טובים, חברי התנועה המאוחדת, הנאשמים בניגבת גיפ: "הם רוצים להיות חלוצים — ישראו מעשה חלוציות וילכו לבית-הסוהר".
- **ראש עיריית נתניה לשעבר עובד ברעמי**, בראיון עם עתונאי: "משאומתן קואליציוני זה כמו שוק סוסים".
- **הרב הראשי יצחק רחמים ניסים**, בהגדירו את המונח "פוליטיקה", בעת ביקור בבאר-שבע: "שעה שנוח הביא לחיבה את כל החיות, בא אליו השקר וביקש גם הוא להיכנס. שאלו נוח: ומי היא בת זוגך הלך השקר והביא עמו את החנופה, ומהם גולדה הפוליטיקה".
- **רעיית נשיא המדינה, הגברת רחל ינאית**, בתשובה לטענות עולים שהקיפה באשדודיים: "נשקו לטוריהו עבודתכם בכלי זה, שאתם רואים בו עונש וקללה, תהיה לכם לברכה".
- **שר הדואר ה"ר יוסף בורג**, על הקואליציה: "הממשלה משולה לעגלה בן-גוריון מוביל אותה לכיוון אחד, בריהודה וכרמל מושכים לכיוון הסוף, רוזן שומר שהיא לא תכנס בדרך חד-סטרית, ואני שומר שהיא לא תיסע בשבת".
- **ראש הממשלה דוד בן-גוריון**, באחת משיבות הממשלה על דליפת ידיעות הבטחוניות: "שרי הממשלה הפכו לכתבי עתונות. במקום להדליף ידיעות לצבור באמצעות ישיבות הממשלה, מבכר אני מסיבת עתונאים גלויה".
- **מנהל יחס הציבור של מתקן הקליע "אנגאנדר" האמריקאי**, במברק ברכה לחברת התעופה אל-על לשאי השיג מסוס בריטניה: "משטח הניסויים של אנגאנדר, איחולים להצלחת הספטיק הישראלי".
- **הלורד הרברט סמואל**, בנאום שנשא בארוחת צהרים תגיית לרגל הופעת ספרו החדש בחיפוש אחר הסציאות: "בן שמונים ושלוש הייתי כשהחילתי בכתיבת הספר ובן שמונים ושש כאשר סימתי אותו. גיליתי כי אי-אפשר אמנם להתגבר על הגיל, אך אפשר להתגבר על הזקנה".

אכתה דוק פרות



מכתבך יפה מצדו, מה?

★ ★ ★

רוקנ'רול ולימודים

והרי הן, השתיים שאי אפשר בלעדיהן בשום מדור. (1056/13). הן עושות רושם טפשי במקצת, בשביל הכסף שלי, אך נדמה לי שכן, משום מה, אוהבים אותן. הן כן בנות 17, טוענות שהתעניינותן מתחילה בלימודים ונגמרת ברוקנ'רול, ורוצות להכיר שני צעירים המתעניינים, כמוהן, ב"כל".

★ ★ ★

תאים אפורים

(1056/14) בן ה'19, אוהב אותן, דחקא עם המון חומר אפור ורציניות. הנערה כן

אינני יודעת מה חסאתי שעלי ליישר את עיניי הלב של סטודנטים בטכניון. נוסט לו סטודנט כזה באוטובוס ליד נערה נאה, משוחח איתה, נותן לה להביא, בדרך זו או אחרת, שהיא נושאת חן בעיניו. ברגע ה' אחרון הוא מקבל רגליים קרות ונותן ל' נערה להעלים. והנערה המסכנה מחזיקה ל' קחת את היוזמה בידיה. בידה? סליחה, בידי.

"חכרתי אותו באוטובוס שנסע בכיוון תל-אביב-חיפה. האוטובוס יצא בשעה 8.30 מחל'אביב, ביום ששי, 29.11.57. למרות השלשה שהתפתחה בינינו במשך הנסיעה, לא הספקנו להתודע.

בין שאר הפרטים הבודדים שנודעו לי עליו: סטודנט למכונות, שנה רביעית ב' טכניון.

"ואתו יום לבשתי חצאית אפורה, חולצה וסוודר תכלת. שערי חום ארוך סרוק בזנב טוס. עיני תכולות. ירדתי לפני תחנת אגד בחיפה, בבתי-גלים."

שמה: חרים ירקוני, והיא גרה ברחוב נצרת, קרית שמואל, טבריה.

★ ★ ★

למפלי הניאגרה וחזרה

(1056/12), כמות שהוא:

"אז לעניין אני בן 17 וחצי ואני בארצות-הברית כבר שנה איך הגעתי הנה אל השאלה הסיפור יותר מדי ארוך אני לומד פו וגומר בשנה הבאה כלומר 1958 ואז אחזור לארץ ולשרת בצבא עד עכשיו עוד יכולתי לסבול את הבנות האמריקאיות אך לא הם מתחילים לשעמם וזוכרים בימים הטובים בקיצור את מבינה הייתי רוצה ל' חתכת עם בת תל-אביבית נחמדה שגילה יריד לנוע בין 17-16 היא לא צריכה להיות בומבה כאילו יש מספיק פו אלה פשוט תל-אביבית רגילה ונחמדה אני מקוה. פשוט שחוש הומור ושאר ירקות לא זיי פשוט... בעניין תחביבים החביב עלי ביותר הוא טרמפים ואני מתכוון למשוה כזה בעוד שבועיים שאני מקבל את חופשת חג המולד מבית הספר ואני מתחיל משיקאגו לוינגטון משם לבלטימור פיזברג פילדלף יו גניוירק ומפלי הניאגרה וחזרה לשל קאנו בערך 4000 קילומטר כמה פעמים ה' אורך כל ישראל אני לא רוצה לחשוב על זה כמובן שאני אוהב ספורט ביחוד כדור רגל יש לנו פו בשיקאגו קבוצה של הסטר דנטים הישראלים בשיקאגו ואנו משחקים בליגה אגב בשבת שעברה הפסדנו 1-11 לא לא מתיאשים. כמובן הספרים מוזיקה קלסית וג'ז קולנוע וספרים על מטימטיקה הם גם חלק חשוב. אני מוכן להתכתב על כל נושא שבעולם מאהבה חופשית עד לתורת האטום. זה הכל מה שיש לי לומר ועכשו בת יקרה אני מוכן לקבל את



נגדי תלונה כשנעצתי. כשהוציא מכיסו את רצפת המכונות מסמכים שונים. ניצלתי את התמונה משתי סיבות: (א) השתגעתי ממש למזכרת נאה מהשוטרת הצבאית; (ב) כדי לנקום בו על המצוד שעדך עלי. אם תכתוב אוהבה אליכם, שלחי הכל לת. ד. 491, ירושלים."

בת ה'17 שתצצה לכתוב אליה, חייבת לזכור זאת. הוא שנא גם רוקנ'רול, אם לא איכפת לך.

★ ★ ★

פסקדין מקורי ניתן השבוע בדרמשטט, גרמניה, לעברין צעיר בן 16, ששדד נער צעיר ממנו: לעזור לו בהכנת שיעוריו משך כל השליש.

★ ★ ★

גבוה ותל-אביבי

(1056/15) בוגרת שמית ונורא משוע' ממת. אין לה הרבה בעיות. כל מה שהיא רוצה, כרגע, הוא להתכתב עם צעיר כבן

25, בוגר תיכון אף הוא, שיגאל אותה משמונה. "מה שיותר משכיל יותר בריא", כותבת המשכילה שלנו, השואפת להמשיך ללמוד. היא רוצה שהיה גבוה, שתרחיק או בלונדי, אבל לא גינג'י ותל-אביבי. היא גורא מתעניינת במוסיקה, ספרות, פוליטיקה וספורט. אומרים עליה שהיא נחמדה, אבל היא אומרת שהיא לא, מתוך תקווה שיתנגדו לדבריה. היא שחרחרת ו' עיניה חיוניות.

★ ★ ★

שירים נאפוליטניים וקולנוע

(1056/16) בן ה'17.5, שנא את בנות גילו. הן סתם בוגרניות. זו המיכה מדוע רוצה הוא להתכתב עם צעירה ממנו, יפה ורצינית, בעלת הופעה בוגרת "האוהבת, כמוני, להתלבש בצורה נאה והמוכנה לחלק עמי את זמנה הפנוי". הוא חובב ריקודים סלונים שקטים, שירים ספרדיים ונאפוליטניים, קולנוע ותיאטרון.

★ ★ ★

המחנכות בישראל

...אנו חמש סמינרסטיות המתעדתות

הסיפוס שלי

"... לפני שנה", כותב שלמה רח' מים, "הוזמנתי למסיבה נאה שאורגנה עליידי יחידת צה"ל והוועד למען החייל בבית המכבי, בראשון-לציון, בין ה' נערות הרבות שנכחו במסיבה בלטה במיוחד הנערה שתמונתה מצורפת בזה כשהוצגתי לפני, אמרה לי ששמה אוהבה. שאפתי מאד לקשור עמה ידידות, אולם לצערי לא ראיתייה לאחר מכן.

"...ובכן, באחד מערבי הקיץ האחרון, נערך מצוד על חיילי צה"ל מטעם המשטרה הצבאית. מובן שאני נמנית על הנפוצים. המ.צ. טיפל בי והגיש לי רצפת המכונות מסמכים שונים. ניצלתי את התמונה משתי סיבות: (א) השתגעתי ממש למזכרת נאה מהשוטרת הצבאית; (ב) כדי לנקום בו על המצוד שעדך עלי. אם תכתוב אוהבה אליכם, שלחי הכל לת. ד. 491, ירושלים."

להיות מחנכות בישראל, בעלות השכלה גבוהה, בוגרות תנועות נוער, שאינן רוצות להתאקלם בחברה הסלוגנית התל-אביבית, מחפשות חמישה בחורים בגיל 20-25, משכילים, חביבים, אוהבים טיולים — בקיצור חברה-מאנים. אנהג בהתאפקות ולא אוסיף ל' (1056/17) אף מלה.

★ ★ ★

דיפלומט הוא אדם הזוכר את יום הולדתה של אשתו, אך שוכח את גילה.

★ ★ ★

הניגודים והחיים

הוא מספר לי שהוא נמצא במחצית ה'

שנייה של שירותו הצבאי (1056/18) ושיש לו דעה פסימית על החיים. נורא, הוא מחפש ברנש או חתיכה שצליחו לשכנע אותו לשנות את דעתו על החיים והעולם. הנערה, אומר הוא, חייבת להיות רצינית "המערערת את לב האדם ולא האדם עצמו". שתתיחס, יעני, לחיים ברצינות, אך לא בפסימיות. כי אחרי הכל, אין סעם ששני פסימיסטים ינסו לשכנע איש את רעהו כמה רע הוא העולם. תמיד טוב שיש ניגודים, קובע הוא.

★ ★ ★

ישנם אנשים כמעט בכל מקום שאחה הולך.

ישנם אנשים האוספים ניירות ישנים ו' חתיכות חבלים. הם אינם עושים בהם דבר. ישנם כאלה האוהבים עוגות קרם וישנם אנשים ההולכים עם מסריות. ישנם אנשים הרוצים לבוא אליך לראות את השקיעה. כאשר אתה אומר שאינך אוהב שקיעה, הם אינם מאמינים לך. ישנם אנשים שירוצו אליך ויאמרו לך את מה שאמרת להם.

ישנם אנשים ההולכים לישון כל לילה בדרך אחרת, ישנם אנשים האוהבים לשמוע צפרים מצייצות — זה כל כך מרגיע.

ישנם אנשים החוספים אנשים. ישנם זוגות נשאים שאינם רבים לעולם ואולי זו הצרה, וישנם אנשים יחושבים כי הלווייתן הוא דג. יש בזה אולי משהו. ישנם אנשים העולים על עצביך. נב: ישנם כמה אנשים נפלאים. מוכרחים פשוט להימצא אחדים.

★ ★ ★

רק סקרנות

(1056/19) יש תמונה נורא משונה של הכותבים אלי: "אכולי שעמם ובדידות, חסרי מטרה שתמשוך לבם, וחסרי חברה", וקשה לו לראות כיצד ימצא מכתבו מקום בין כל אלה. כי הגבר הרציני הזה איננו משועמם או בודד. הוא חי בחברה ופעיל בה, ומטרה לו בחיים המספיקה לדרבן אותו הלאה, הלאה.

או למה הוא כותב אלי? "משום סקרנותי לבני האדם, חייו, פעלו ועולמו הרגשי, סקרנות אשר לגמרי אינה מתאימה לגילי (קרוב לשלושים) ולמניי". (1056/19), שהוא קיבוצניק, מספר כי בנסיעה באוטובוס או ברכבת, הרי הוא נסמך כמוצא שלל לפספסנים, כי עמם קל לקשור שיהיה. ליצור היכרות ארעית שאינה מחייבת למאומה, וזה מספיק לו, אלא ש' היה רוצה קצת יותר.

ואתו מעניין מה שקל לגלות, מה שעל פני השטח, וקשר המכתבים, לדעתה, הוא אידיאלי, כי אין הוא מחייב למאומה ויכול לתת הרבה. אני אומרת לכם, שאילו היה לי זמן הייתי מתכתבת איתו. ביחוד שזה לא מחייב למאומה.

★ ★ ★

הגיון של גברים: בחור מסביר לחברו למה הוא התעסק עם אשתו של החבר הכי טוב שלו. "אני נורא אוהב את החבר שלי. אילו הייתי מסרב להענות לאשתו, זה היה מכניס אותה למצב רוח נורא וחיינו של חברי בבית היו נהפכים לגיהנום. עשיתי לו טובה ונעניתי לאשתו."

הערים הגדולות, מציצה בחלונות-ראחיה, גרה בדירה מהודרת עם בעלה שהוא שישמפלס, היא נזהרת מאד לא להיראות בבגדים. היא לא עד כדי כך משמרת היטב. היא הולכת בבסחור-עצמי רב ובהכרת-ערך. היא מהלכת לאיטה כאילו בתקופה שמישהו ינסה לזנוח לה משהו. ברוב המקרים עם כלבלב. מדברת בקול עמוק ורחוק. הגורם לגברים צעירים יותר וקשישים יותר להרגיש בדיוק בגילה. מובן שהיא עשירה מאד. דבר הגורם לגברים הקשישים להיחתר עצובים ולצערנים להיות שמחים.

★ נושאת הספרים. אוהבת ספריות. כאשר אין היא בספריה, היא נמצאת בחנות ספרים. קוראה בכל מקום: באוטובוסים, במס' עדות, ברחוב, במיטה. גרה עם אמא, אבא, ארבעה אחים ושש אחיות. נושאת הספרים איננה מחייבת לעולם. שלא כשונאות-הגברים האמרי-תיות המחייכות לגברים, אין נושאת הספרים אפילו מסתכלת לעברם. היא איננה סובלת אותם. היא רוצה שהם יחשבו כי הובר היחיד המעניין אותה הם באמת ספריה. ברוב המקרים היא עושה עבודה כה משכנעת עד שאין הם מציעים לה לשאת את ספריה.

★ לובשת הסוודרים. היא מבלה עשרה מתוך שנים-עשר חודש בבית-ספר תיכון. סימן ההיכר שלה הוא השיעמו. ככל שהיא נהנית יותר, הריהי נראית משועממת יותר. אילו היה מארלון בראנרו עובר לידה, הייתה בטח מפהקת לו בפרצופו, ורק אחר כך מתעלפת. ומארלון בראנרו היה מרים אותה. משום שהיא באמת נראית חמודה בסודר שלה.



ארבעימפוס משומרת היטב

סדרך למתבונן בנערות (6)

אחרי שלמדנו כיצד להתבונן בנערות, כמה עצות יודותיות מה לא לעשות. לפחות לאלה המתחילים.

- אל תתבונן בנערות תוך כדי נהיגה במכונית.
- אל תתבונן בנערות תוך מויתג קפה חם.
- אל תתבונן בנערות תוך קריחה בשיניים (לרופאי שיניים בלבד).
- אל תתבונן בנערות תוך הוצאת שקדים למישהו (למנתחים בלבד).
- אל תתבונן בנערות הנשואות למתאגרפים ידועים.
- אל תתן לעניינים פחות-חשובים לקלקל לך. אם אתה מוצא שהתבוננות בנערות גוזלת זמן רב יותר מהפסקת-הצהרים שלך — עזוב את מקום עבודתך.

והנה כמה טיפוסים:

★ נערות-שפת-הים. בגלל אהבתה הרבה לשמש וחול, אפשר למצוא אותה בשעות היום ליד מקה מים גדול. אולם עד כמה שיראה הדבר מוזר, אין היא אמפיבית. היא לעולם אינה שוחה. נראית לעתים נזירות ביותר לבן, כמעט אף פעם לא בחברת נערות אחרות. ברוב המקרים מוקפת פירמידות של זכרים אנושיים העומדים איש על כתף רעהו, או עלידי גברים העושים תנועות פראיות ומשונות ומבקשים ממנה להשתתף במשחקיהם האחיליים. אם היא בלונדית, היא לובשת בגד ים לבן, אם היא שחרחרת, לובשת שחור. אם היא מחליפה את צבע שער, היא מחליפה גם את צבע בגדה. ★ חפקירה. נמצאת במשרדים מסחרים בכל מקום. גרה עם הוריה הקפדניים. סימן ההיכר הכרוך ביותר, הוא השינוי המדהים שחל בה ברגע שמגיעה השעה ללכת הביתה. היא חביבה על לקוחות המשרד. הבוס אמר עליה פעם שהיא "מקשטת את המקום". שאר הנערות, על כל פנים, מבקרות קשה את הכתיבה במכונה שלה, בין השאר. ★ בת הארבעימפוס. נראית לעתים קרובות מטילת ברחובות הראשיים של

העולם הבא

בעריכת ליילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים הסתתפס בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא דויד מירון, חדרה.

הלכה למעשה

מספרים על מוליק סקיבוק גבים שפגש נערה חמודה, ומת ללכת אתה. הוא ניגש ישר לעניין. "מה שמך?" שאל. היא אמרה ששמה גלילי. "גלילי?" השיב מוליק, "שם באמת יפה; מרמז על משהו..." "על מה?" שאלה הרולה החבובה. "הרי זה ראשי תיבות של בית יעקב לכו — ונלכה!" השיב. וזה הלך לו.

שני שרי אחדות העבודה נדרשו להתפטר מהממשלה עקב גילוי סוד יציאתה של אישיות חשובה לגרמניה...

... כו"ג' אמר: אם אחד נשאר, יצאו שניים.

★ ★ ★

מה שביג' בלע השבוע לא היה כל כך גלולה מרה...

... אלא מר גלילי.

★ ★ ★

השבוע נערך בעמק יזרעאל מירון התבור המסורתי...

... ואני חשבת שהחתרונות מסביב לתבור נערכת רק בצמרת הש. ב. והמשטרה.

★ ★ ★

הוגשו שורה של תביעות משפטיות, הקשורות בבחירתו של משה שקד לראשות עיריית נתניה...

... משמע שכפרשה זאת יהיו לא רק שקדים אלא גם צימוקים.

חמשייריים

אדם חיושב בכפית
הוזכר באותיות פטיס.
כה בער בו חזקם
שמיתר וקוד פקם
הזמין לעצמו כופית.

חמג"ד ששיפשה את הגדר
תלה את עצמו על עמוד.
הוא שמע מסמג"ד
שאיננה לבד
וכי הוא לא ניצל חזרמנות.

גימני, תלמי

פתגם חז לטובה

מרדור להיפוכם של ידברים
★ המלחמה היא ההמשך של המדיניות,
באמצעות אחרים.

דן מרגלית, תלמי

★ אחוזה יצורי לידה.
★ איך נבר העומד בפני הרצון.
★ כסף כסף תרדוף.
★ קול שוסון וקול שמחה.
★ ההרה הולידה עכברה.

מרדור דן, תלמי

★ אל תהלל חגורה כמפתח.
★ יד לפה! שמור לשון אשתך!

דליה וינשטיין, מטולה

★ איזהו הגבר — הכובש את יצרה.
★ איזהו העשיר — השמח בחלקה.
אורי שיקה, חיפה

מאגדות ההתיישבות העובדת

אחת בשנה



זמן רב הס' תוכב בחור של אברהם ברנב עכבר עצמאי. כל פעם שהיו מ' נסים לחסלו, ה' י' מחפש לו מיקלט ברדיו. שבוע ימים ישבו החברה וחשבו איך לגמור עם העכבר, עד שנפל הרעיון — בחנו את הרדיו לקול ישראל. לא עברה שעה והעכבר מת משעמום.

★ ★ ★

גיבור היום

שוב על עכבר. יום אחד נשמעו צרחות איזומת בקעות מתוך בית הילדים. פסח, שעבר במקרה בקרבת מקום, זנק אל תוך הבנין. בפנים עמדו המטפלות על שולחנות, כסאות וארונות, כשהן

פירוש רש"י לדרגות צה"ל

טיורן

יצור השייך לספר בראשית, פרק א' פסוק א'.

סודאי

שלב נמוך אך הכרחי בהתפתחות החיים; אפילו משה דיין היה פעם כזה.

טוראי ראשון

סימן טוב לכאות.

רב-טוראי

האדם שכל הזמן רב עם טוראים.

סמל

על שלושה חטאים לא אשיבנו.

סמל ראשון

ראשונים תמיד אנחנו / עם אור היום אל המימדר!

רב-סמל

אחיו של הבולדוג.

רב-סמל ראשון

משפמו ומעלה מעל כל העם.

סגן-משנה

כשחשקדאפיל קופץ מן השר וול לכתף.

סגן

נשא על כתפיו מסילת ברזל חריטורית.

סרן

קפיטאן, לחיי העלים שכדרך.

רב-סרן

מלך הפלאפל.

סגן-אלוף

אילו רק היה החצי הראשון

מעות דפוס

אלוף-משנה

הוא אשר אמרנו לעיל, רק

אלוף

מתייחס לחצי השני.

מועמד לרבנות

רב-אלוף

לא כמנה ולא בחייל, כי אם במחב"ל.

ר. ליפמן, תלמי

שלח עצמך על פני הימים

שליח א' (בבסחון עצמי): זאת בעיה שאינה מדאיגה אותי, כל זמן שאני עסוק בחקירת הימננים לאומיים בשביל ועדת-המשנה לענייני בטחון. תתפלא כמה ארצות יש להן הימנן לאומי.

שליח ב' (בקנאות): אני מתאר לך. (נחפז): אני לא מניח שיש מקום פנוי בועדה הזאת? הריצות האלה כל פעם לירושלים למצוא שליחויות חדשות לא רק מפריעות לי, הן גורמות לבזבוז כספי משלה-המסים. ואנחנו צריכים גם לחשוב עליו, אתה יודע.

שליח ג' (מתגונן): אתה לא צריך להזכיר לי זאת. רק החורף ביטלתי נסיעה לקוטב הצפוני, כדי לחסוך כסף למשלם-המסים. נסעתי במקום זאת להבאנה — רק חצי המרחק. אבל אני חושב שעלול להתפתח מקום בחציה שלנו, אם הירשהוהן לא יציג את מועמדותו מחדש. ובכלל — אין לו כל סגולות להיות חבר הועד הפועל במוסד שלנו? הוא טובל ממחלת-האיר, קשה לו לישון רחוק מביתו, ואפילו מצלמה אין לו. איך שהוא נבחר — אלוהים רק יודע.

שליח ד' (רציני): הוא בהחלט בלתי-מתאים למילוי תפקיד ציבורי. (מרים את מוזדותיו) נו, האם אני יכול להסיע אותך לשרה התעושה?

המסך מתרומם. באולם ההמתנה של מוסד לאומי מכובד נפגשים שני גברים, שאפשר להכירם כשליחים חשובים, על פי המדבקות הנרות שעל תיקיהם. הם לוחצים יד בחמימות.

שליח א' (בעליזות): בחי, אפשר לחשוב שאנחנו בפאריס — או שמא זה היה בדיניה? מי היה חושב לפגוש אותך דחא פה, מכל המקומות שבעולט?

שליח ב' (זוהר): זאת באמת הפתעה. ומה מביא אותך לירושלים?

שליח א': היה לי איזה עניין משפחתי לסדר. קפצתי לשעתיים.

שליח ב' (משתומם): אבל דחא כאן?

שליח א' (נועץ מבט בתיק ובמצלמה של חברו): אתה חוזר אי יוצא?

שליח ב' (נאנח בנחת): יוצא. תודה לאל. אני כבר יושב כאן יומיים.

שליח א' (בנימת חוסר-אימון): יומיים שלמים?

שליח ב': התכונתה להישאר רק יום אחד, אבל הייתי צריך למצוא איזה שליחות חדשה, וזה לקח יותר משחשבת. אתה יודע, דבר מצחיק גורא קרה לי בניירורק (צוחק במבוכה). סימתי את

טעות לעולם צודקת

אגודת הסופרים העבים. (דבר) אליק מג, חיפה רמז דק.

כתוצאה מהתפכחות תנור-גפשי. (ידיעות אחרונות) יגאל לוקסנברג, הכפר הירוק עלי להבה!

המיסדר האחרון של התכנית "גוי" תוח תצירי. (הארץ) מרדכי דן, תלמי

הניתוח הצליח, המאזין מת משיי עמוס.

10:30 "בלב קל" — נעימות ל-הנעתך. (הארץ) יואל דוד, רמת הדר

רוקי-קורק!